National Library 55250 B/DSP
Gen. Acquisitions Section
OTTAWA, Ont. K1A ON4
L
MAR 3 1987

VABA EESTLANE

Second class mail registration number — 1089.

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

ILMUB IGAL TEISIPÄEVAL JA NELJAPÄEVAL

Nr. 13 (3309) XXXVI aastakäik | Teisipäeval, 17. veebruaril 1987 — Tuesday, February 17, 1987 | Üksiknumbri hind 75 centi

Vaidlus USA presidendi ja Kongressi õiguste üle

President Reagan ütles oma hiljutises aastaülevaatekõnes, et valitsus tegi oma Iraani-diplomaatias palju vigu. Senati Luurekomisjon avaldas hiljem oma ülevaate nn. „Irangate" afääri kohta; nad kinnitasid igasuguse tõendmaterjali puudumist selle kohta, et president oleks kuidagi ühenduses olnud kasumi-rahade üle kandmisega Nikaraagua vabadusvõitlejaile — nn. „kontradele". Küll aga ütles komisjoni esimees, et Usa välispoliitika Iraani suhtes näib olevat täielikus segaduses ja relvamüügi-afääri avalikuks tulemine on suurimaks tagasilöögiks Ühendriikide poliitikale 1970-datest aastatest peale.

Ilmselt paistab olevat käimas võitlus presidendi ja Kongressi

(Järg lk. 10)

ESTO 88 Kanada äsjaselt koosolekult. Kõneleb Toomas Metsala, protokollib Kaius Meipoom.
Foto: T. Säägi

TARTU INSTITUUT
310 BLOOR ST. WEST
TORONTO, M5S 1W4
Sissekäik: Madison Avenue — Spadina Jaam

Loeng valguspiltidega
pühap., 1. märtsil kell 1 p.l.
Margus Jukkum
„MINU 2 KUUD SIBERIS"
nähtud — kuuldud teel Leningradist— Vladivostokki

¢ ¢ ¢

Pühap., 15. märtsil kell 1 p.l.
Rein Jaagumägi
„VANAD JA UUED PUTUKAD"
Rom putukate uurimisest ja nende kogumisest Põhja-Jäämerest alla Lõuna-Ameerika džhungliteni.

¢ ¢ ¢

EELTEADE — märkige kalendrisse!
Pühapäeval, 22. märtsil kell 5.15 p.l. Vana-Andrese kiriku ruumes peale jumalateenistust „MIINA HÄRMA SÕNAS JA MUUSIKAS" (Bibliograafia Klubi korraldusel)
Pühapäeval, 29. märtsil dr. Tiit Kauri räägib bioloogia teemal kell 1 p.l. „Tartus".

KOHV JA KESKUSTELU

Kõik on kutsutud

Teaduslik konverents

ESTO-88 ajal toimub Melbourne'is eesti teadlaste konverents, mis hõlmab kõiki loodus- ja humanitaarteadusi, kaasa arvatud tehnoloogia ja bioloogilised teadused. Konverentsi korraldajaks on dr. Inno Salasoo. Olenevalt kava ulatusest võtab konverents enda alla ühe või kaks poolt päeva. Ulatusliku kava puhul võib toimuda paralleelistungeid.

Konverents toimub eesti keeles. Referaatide kestvus võib olla 10-50 minutit. Igale referaadile järgneb arutlus (kuni 15 min.).

Korraldaja kutsub eesti teadlasi üles mainitud konverentsi sisustama. Selleks palub ta aegsasti teatada:

referaadi pealkiri;

teadusala (kui see pealkirjast ei ilmne);

autor/id (mitme autori puhul ka esitaja);

asutis, kus uurimus toime pandud;

referaadi kestvus;

kas on vaja slaidi- või transparendiprojektorit.

Mainitud andmed saata aadressil: dr. I. Salasoo, 75 Abingdon Road, Roseville, NSW 2069, Australia, võimalikult peatselt, kuid hiljemalt 30. juuniks 1987.

Narkootika-kaupmees Floridas kohtu ees

Möödunud nädalal andis Colombia valitsus USA võimudele välja sealse uimastite-suurkaupmehe, Carlos Lehder Rivas'e, kes olevat üks kolmest Colombia narkootika-turu kontrollijaist, kui mitte öelda omanikest. Mees on mitmekordne miljonär või isegi miljardär ja terve Medellini linna piirkond olevat tema „taskus", kaasa arvatud politsei- ja kohtuvõimud.

Carlos Lehder Rivas

Ta on korduvalt lubanud igat kohtunikku mõrvata lasta, peaks üks neist julgema teda süüpinki vedada. Ta on ka mitmel korral esinenud privaat-telesaateis, kus ta õigustab oma uimastite-äri, nimetades seda Lõuna-Ameerika salarelvaks USA vstu — relvaks, mille ohtlikkus võrdub tuumapommi omaga.

Ameerika suursaadik Colombias Charles Gillespie ilmus äsjases Ted Koppeli ABC televõrgu öises saates „Nightline", kus ta kinnitas Lehder Rivas'e tähtsust Colombia majandusele, öeldes et igal aastal miljardite dollarite eest välja smugeldatud kokaiini hind ületab kogu riigi aastaeelarved. Ta ütles ka, et Lehder ei kiitle tühja, sest Colombias on juba 31 kohtunikku narkootikumismugeldajate poolt tapetud ja ka õige mitmed riigimehed ja poliitikud mõrvatud.

Hiljuti leidis üks selline mõrv

(Järg lk. 10)

EELK Peetri kogudus Torontos

Pühapäeval, 22. veebr. kell 11 homm. Peetri kirikus

Eesti Vabariigi Aastapäeva Kontsert-Jumalateenistus

Teenib õp. E. HEINSOO
Laulab Cantate Domino dr. R. TOI juhatusel

T.E. Aiandusklubi

neljapäeval, 26. veebr. 1987
kell 8 õ.
Eesti Majas

LINDA SEPP

„PÄRGADE TEGEMINE JA DEMONSTRATSIOON"

KÕIK TERETULNUD

LIPUHEISKAMINE

reedel, 20. veebruaril 1987. a., Toronto Raekoja ees, kell 11 homm.

o o o

VABARIIGI AASTAPÄEVA VASTUVÕTT

reedel, 20. veebruaril 1987. a., Toronto Eesti majas, algusega kell 7 õ.

$25.— isikult. Eelregistreerimine EKN büroo kaudu, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6.

Kaasmaalased on lahkelt palutud osa võtma mõlemist üritustest.

EESTLASTE KESKNÕUKOGU KANADAS

VALGAMAALASTE SELTSI ÜLDKOOSOLEK JA KOOSVIIBIMINE

pühapäeal, 1. märtsil 1987 kell 14.00
Eesti Maja klubiruumis, kohviku juures

KOHVILAUD o Kõik teretulnud

VABADE EESTLASTE HÄÄLEKANDJA

VABA EESTLANE

VÄLJAANDJA: O/Ü Vaba Eestlane,
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

FREE ESTONIAN

PUBLISHER: Free Estonian Publishers Ltd.
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Tegevtoimetaja: Arvi Tinits. **Toimetaja:** Olaf Kopvillem

Toimetuse kolleegium: Karl Arro, Heino Jõe, Olev Träss

Telefonid: toimetus 733-4550, talitus (tellimised, kuulutused, ekspeditsioon) 733-4551 avatud esmaspäevast reedeni 9—3-ni

Tellimishinnad Kanadas: ajalehe tariifiga aastas $60.—, poolaastas $34.— ja veerandaastas $18.—, kiripostiga lisandub postikulu — vastavalt $111.—, $60.—, $31.—

Tellimishinnad väljaspool Kanadat: aastas $80.—, poolaastas $44.— ja veerandaastas $23.—. I klassi posti ja lennuposti hinnad vastavalt — USA $115.—, $62.—, $32.—, mujal välismaal $140.—, $75.—, $40.—

Aadressi muudatus $1.— — Üksiknumbri hind 75 c.

Kuulutuste hinnad: üks toll ühel veerul: $5.00, esiküljel $6.—. **Kuulutusi võetakse vastu** nädala esimesse ajalehte kuni reede homm. kella 10-ni ja nädala teise ajalehte kuni teisip., homm. kella 10-ni. **Väljaspool tööaega:** Leida Marley 223-0080.

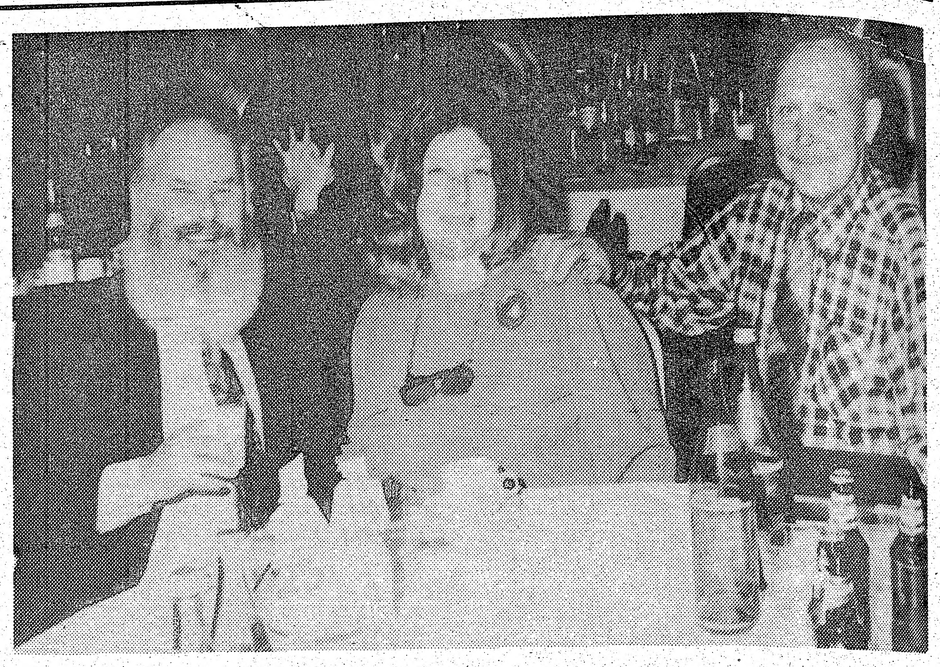

Isegi jõuluvana on saarlane! Meie fotomees leidis ta istumas hiljutisel Saarlaste Ühingu peol. Vasakult Agu Nelberg, pr. Nelberg, Albert Lukk. Foto: T. Säägi

Vaherahu lõppes fiaskoga

Poliitiline olukord Filipiinidel on liikunud huvitavasse kuid ka erakordselt pinevasse faasi. Ehkki valijaskond andis president Corazon Aquino uuele põhiseadusele silmatorkavalt tugeva toetuse, ei ole naissoost presidendi käsi kommunistidega läbirääkimiste alustamiseks ja kokkulepete saavutamiseks käinud kuigi hästi. Valitsuse ja mässuliste kommunistide poolt sõlmitud 60-päevane vaherahu on lõppenud ja loodetud läbirääkimistest pole midagi välja tulnud. Kommunistid on teatanud, et valitsus, hiilib kõrvale kõigist nendest küsimustest, mida kommunistid peavad pakiliseks ning mis nende arvates tuleks esmajärjekorras lahendada. Punaste deklaratsiooni kohaselt jääb neil üle ainult võitlustegevust jatkata.

Kommunistid on seega külmalt tagasi lükanud president Aquino rahupakkumise ja algatuse 17 aastat kestnud võitlustegevuse lõpetamiseks. Mõlemad pooled räägivad juba uutest võitlustest ning Filipiinide sõjaliste jõudude ülem kindral Fidel Ramose sõnade kohaselt on armee valmis uuteks lahinguteks, kuni punaste mässuliste pesad on täielikult likvideeritud.

Kuigi kommunistid oma avalikus kirjas rahvale deklareerivad, et valitsus ei olnud valmis tõsisteks läbirääkimis-teks, olid kommunistid need, kes väljakuulutatud vaherahu ajal kokkulepitud tingimusi ei täitnud ning vaherahu rikkusid. Punased partisanid ilmusid mitmel juhul relvastatult avalikkudesse kohtadesse, kuigi see oli keelatud, ning ründasid vähemalt ühte valitsusvägede toetuspunkti, mis lõppes viie sõduri surmaga. Valitsuse ringkondades kalkuleeritakse, et kommunistid ei läinud ilmselt valitsuse esindajatega läbirääkimistele üksmeelselt kuna kõvakoelised kommunistid nõudsid palju rohkem kui valitsus oli valmis pakkuma. Samuti on tundemärke, et punaste mässuliste juhid kartsid oma üksuste laiali jooksmist ning üleminekut valitsuse poolele, mis oleks tunduvalt vähendanud nende üldist löögijõudu.

Kommunistidel on president Aquinole palju ette heita, kuid nende kõige suuremaks trumpkaardiks on süüdistus, et president ei ole suutnud maareformi läbi viia ning astuda vajalikke samme puudustkannatajate elu kergendamiseks. Nad leiavad, et valitsus suhtus ülbelt nende ettepanekutesse Filippiinide sõjaväe põhjalikuks ümberorganiseerimiseks ning Rahvuslikule Demokraatlikule Rindele, mis on kommunistidele katteorganisatsiooniks, vajaliku poliitilise tunnustuse andmiseks. Valitsuse ringkondadest vastatakse nendele süüdistustele, et kommunistid tahvad oma mõjuvõimu laiendada sõjaväes ning nõuavad endile valitsuses kõiki Filippiinide eluavaldusi kontrollivaid positsioone.

Kuna Aquino põhiseaduse poolt hääletas 76,29 protsenti valijatest, siis on presidendi mandaat riigi valitsemisel ja vajalike kaugeleulatuvate otsuste tegemisel muutunud tunduvalt tugevamaks ning tõenäoliselt tõstab ta ka maareformi teostamise kiirelt päevakorrale. President on saanud endale pärast kommunistide nõudmiste tagasilükkamist ka tugevama toetuse sõjaväelt, kuna kõrgemad ohvitserid kartsid, et Aquino on kommunistidega suhtlemisel liiga pehme ning teeb neile suuri järelandmisi.

Presidendi eesmärgiks ei ole siiski vaherahu lõppedes ülepeakaela lahingutesse tormata, vaid ta katsub ajada niipalju kui võimalik lepitamise poliitikat. Ta on arvamisel, et tal on võimalik kokkuleppeid kommunistidega sõlmida piirkondade viisi ja sõlmida ka kohalikke vaherahukokkuleppeid, mida on võimalik laiendada sammsammult üha laialdasematele aladele ning lülitada sellega võitlustegevusest välja suurt osa kommunistide 23.000 mehelisest partisani-armeest. Kommunistide juhid on ilmselt sellistest manöövritest teadlikud ja võtavad kindlasti vastavad abinõud kasutamisele oma võitlusüksuste koos hoidmiseks.

Ja Filippiinide tulevik? Palju oleneb sellest, kui kiiresti Aquino suudab uusi reforme rakendada, sotsiaalset viletsust vähendada ning kindlakäelist juhtimist pakkuda. See kindlustaks talle ka sõjaväe toetuse, mis võimaldaks edukalt kommunistide vastu võidelda. Kommunistliku liikumise likvideerimine on raske, kuid mitte võimatu. Endine president Marcos võitles 17 aastat mägedes ja dzhunglites elavate mässajate vastu, kuid ei suutnud neid likvideerida, kuna tal puudus rahvamasside hulgas seljatagune ning ta kaitses ainult väikese kliki huvisid. Aquino kandepind on palju laiem ja sügavam; tal on eeldusi käimasolevast võitlusest edukalt välja tulla kui ta kriitilistel momentidel ei löö kõhklema ega kandepind on palju laiem ja sügavam; tal on eeldusi käimasolevast võitlusest edukalt välja tulla kui ta kriitilistel momentidel ei löö kõhklema ega vankuma, mis annaks nii kommunistidele kui ka äärmistele parempoolsetelevõimaluse tema arvel profiiti lõigata ning ebastabiilse olukorra, isegi uue kaose esile kutsuda.

K.A.

Võrdne ligipääs kõigile!

Ontario tervishoiuminister Murray J. Elston rääkis oma tööst

5. veebr. õhtul oli Toronto „Journalists and Writers" klubi kokkutulekul külaliseks Ontario tervishoiuminister Murray J. Elston, kes andis Toronto etniliste ajalehtede toimetajaile ja kaastöölistele ülevaate oma tööst ja vastas selle järel talle esitatud küsimustele.

Pärast tutvustamist ütles minister Elston, et tema ministeerium on suurim Ontario valitsuses, eelarvega 10 miljardit dollarit, mis teeb iga päeva kohta umbes 27 miljonit dollarit 1985/86. eelarveaastal, andes teenistust üle 200.000-le inimesele provintsis.

Pärast juunis 1985 ministrikohale asumist on mitmesuguseid algatusi tehtud ja läbi viidud, nagu ekstra-arvete tava lõpetamine, millega on kõigile tagatud võrdne ligipääs arstiabile. On antud 850 miljonit dollarit 4400 lisa-voodikoha ehitamiseks, kaasaarvatud enam kui 200 miljonit provintsi vähihaiguste ravivõimalusteks ja uurimisteks.

On tehtud muudatusi põetiskodude aktis kindlustamaks, et nende elanikel poleks mitte ainult võimalikult hea hooldus, vaid et ka nende oleskelu oleks meeldivam. Võeti vastu seadus lõpetamaks kunstlikult kõrgeks viidud ravimite hindu ja suurendamaks tarbija kaitset.

Ontarios on 98 etnilist erigruppi. Ühiskonnakeskuste (Community Centre) kaudu püütakse läheneda kõigile ühiskondadele; nii on etnilistes ühiskondades olemas sada esindajat, kes vahendavad erikeeltes tervishoiu programme. Tavaliselt väldivad uustulnukad üldisi raviasutusi. Ka on Toronto haiglapersonalis 30-et erikeelt kõnelevat teenistujat.

Esimest korda on ette nähtud raha ühiskondlikele eluhoonetele; nende programme on suurendatud seniselt 9,9 miljonilt 20 miljonile dollarile. Üldiselt on väga palju ette nähtud ja antud haiglate ümber ehitamiseks, täiendamiseks või koguni uute ehitamiseks, millega on provintsi tervishoidlikku teenindusi parandatud. Kõik pole veel täielik; on vaja veelgi enam uuendusi ja täiendusi.

Järgnevas küsimuste osas tõstatati mitmeid probleeme. Leiti, et vähktõve uurimisega ei ole küllalt kiirustatud. Küsiti kuidas valitsus suhtub uute ravimite kasutuselevõtmisele, millele minister vastas, et enne käibelelaskmist nõutakse täielikku analüüsi. Tahetakse anda enam informatsiooni kõigi tervishoidlike võimaluste üle, millest inimesed pole seni küllalt teadlikud.

Ka huvituti, miks Ontario ei lase rakendada uustulnukaist arste, vaid väljaõppinud arstid peavad tihti lihttööga leiba teenima. Minister vastas, et selliseid arste on praegu Ontarios ootamas üle 600, kuid ette nähtud on aastas 72-le ümberõppimise võimaluse andmine. Esmajärjekorras on ette nähtud Ontario ülikoolide lõpetajaile töökohtade andmise võimalused. Probleemiks on olukord Põhja-Ontarios, kuhu arstid ei soovi minna, kuigi neile makstakse lisapreemiat ja sõidukulusid.

Veel küsiti, milline on tervishoiuministeeriumi kontroll tuumajõujaamade üle. Sellele vastas ta, et ta on käinud Hydro jõujaamade julgestusolukorraga tutvumas ja ta arvab, et Tshernobõli ega Three Mile Island'i katastroofe siin ei ole, sest Kanada „Candu" reaktorid on erisuguse ehitusega. Rahva hulgas võiks julgeolekutunnet suurendada tihedam side jõujaamade ja elanikkonna vahel.

Praegu on teoksil ja töötatakse paljudel aladel Ontario elanike tervishoidlike võimaluste parandamiseks. Sinna kuuluks ka tasuta hambaravi, esialgul küll vaid lastele; parem haigla- ja ambulantsiteenindus ning mitmeid toetusi uurimistöödeks, nende hulgas 1 miljon Kanada Punasele Ristile AIDS vereproovide programmi teostamiseks.

Murray J. Elston on lõpetanud ülikooli ajaloolasena (BA 1972) ja juristina (BL 1975). Töötanud advokaadina 1977-st peale, kuni 1981. a. märtsis valiti esmakordselt Ontario parlamendi liikmeks liberaalide partei kandidaadina Huron-Bruce valimispiirkonnas.

Eesti Vabadusvõitlejate perekonnad vajavad abi

Saada oma kodumaisele vabadusvõitlusele määratud toetus EVV Abistamiskeskuse nimele väljakirjutatud tshekiga aadressil: Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskus, Box 34018, S-100 26 Stockholm, Sweden.

Kommentaari

Samuti nagu Leonid Brezh ei tundnud pärast Nik Hrushtshovi võimult tõrjun erilist sümpaatiat oma eelk kõrgetel kohtadel teeniv sõprade ja sugulaste vastu vaata ka Kremli praeg võimumees Mihhail Gorbats eriti lahke pilguga Brezh poolt üles upitatud meestel naistele ning on hakanud vallandama ning nende tiibu pima. Loomulikult toimub kõik läikima lihvitud ülesreklaamitud „uutmise" „avameelsuse" poliit raamides, mis on eriti kriit Brezhnevi rezhiimile, kuid relt osalt on siin mängus võitlus oma võimalike vast vastu ning nende poliiti mänguväljalt eemaldamine.

Gorbatshovi rookimispoli üheks tähtsamaks ohvriks Brezhnevi väimees Juri Ts banov, kes töötas politseiap tuuris juhtival kohal. Tshu nov oli Brezhnevi ajal sisem tri abi kohal, kuid vallan peatselt pärast diktaatori su ja saadeti Siberisse ühele kõ lisele kohale. Tal õnnestus ajajooksul sealt taas Moskv tagasi pääseda ning võimaldati politseiteenistu astumine, kust ta n eemaldati. Vallandamise põ altkäemaksu võtmine.

Uutel võimumestel on Kre saadud andmeil üsna pahandusi olnud Brezh perekonnaliikmetega. aastal oli ta tütar Galina, k abielus Tshurbanoviga, se koos ühe tsirkuse-arti valuuta smugeldamise a Brezhnevi poeg Juri t juhtival kohal väliskauban ministeeriumis, kuid äsja te temale korraldus uks väljas kinni panna. Ametlikult l ta tervislikel põhjustel Moskvas ringlevad hoopis t jutud — Gorbatshovil meeldinud Juri nägu.

Tundub, et Tshurb vallandamisel on üsna tegemist ka Lääne-ma suunatud Gorbatshovi prop daga, mis püüab näidata munistlikku Venemaad valguses. Nii tehti Brez väimehe süütegu ja tema v damine teatavaks Mos tegutsevatele Lääneriikide respondentidele, kuid sel pühendatud Nõukogude a janduses ühtegi rida.

•

Kanada liberaalide part puhkenud omapärased la lid, mis kinnitavad, et väli tilised probleemid võivad i üsna tugevalt ka siins pealtnäha üksmeelse poliitilistesse koondistesse peaksid lahkarvamiste olema immuunsed.

Lugu algas sellega liberaalide partei otsustas partei parlamendiliik grupile uue juhi. Valik Quebec'i provintsi Saint-L valimispiirkonda esin 52-aastasele M Prud'homme'ile, kelle e olid välispoliitilised küsim Partei pidas oma valikut tunuks, kuid partei toetu made organiseerija senaat Kolber arvas teisiti ja kohe pärast valimisprots lõppemist oma kohalt. Sel ja ootamatu sammu põhju

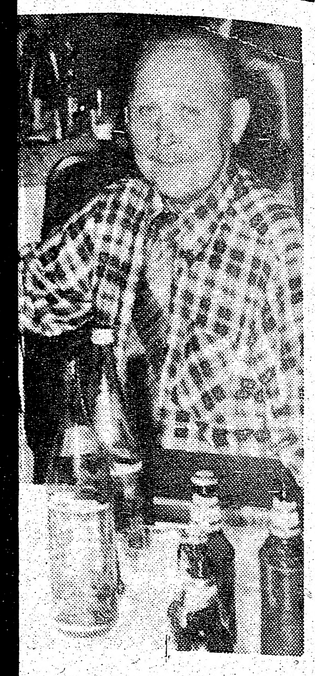

utisel Saarlaste Ühingu peol.
Foto: T. Säägi

le!

rääkis oma tööst

eenima. Minister vastas, et selli-eid arste on praegu Ontarios otamas üle 600, kuid ette nähtud n aastas 72-le ümberõppimise õimaluse andmine. Esmajär-ekorras on ette nähtud Ontario likoolide lõpetajaile töökohtade ndmise võimalused. Probleemiks n olukord Põhja-Ontarios, kuhu rstid ei soovi minna, kuigi neile makstakse lisapreemiat ja sõidu-kulusid.

Veel küsiti, milline on ter-vishoiuministeeriumi kontroll uumajõujaamade üle. Sellele astas ta, et ta on käinud Hydro õujaamade julgestusolukorraga utvumas ja ta arvab, et Tsher-nobõli ega Three Mile Island'i katastroofe siin ei ole, sest Kanada „Candu" reaktorid on risuguse ehitusega. Rahva hulgas võiks julgeolekutunnet suuren-dada tihedam side jõujaamade ja elanikkonna vahel.

Praegu on teoksil ja töötatakse paljudel aladel Ontario elanike ervishoidlike võimaluste paran-damiseks. Sinna kuuluks ka tasuta hambaravi, esialgul küll vaid astele: parem haigla- ja am-bulantsiteenindus ning mitmeid oetusi uurimistöödeks, nende ulgas 1 miljon Kanada Punasele Ristile AIDS vereproovide pro-grammi teostamiseks.

Murray J. Elston on lõpetanud likooli ajaloolasena (BA 1972) ja uristina (BL 1975). Töötanud ad-vokaadina 1977-st peale, kuni 981. a. märtsis valiti esmakord-elt Ontario parlamendi liikmeks iberaalide partei kandidaadina Huron-Bruce valimispiirkonnas.

Eesti Vabadus-võitlejate perekonnad vajavad abi

Saada oma kodumaisele vabadusvõitlusele määratud toetus EVV Abistamiskeskuse nimele väljakirjutatud tshekiga aadressil: Eesti Vangistatud Vabadusvõitlejate Abistamiskeskus, Box 34018, S-100 26 Stockholm, Sweden.

Kommentaarid

Samuti nagu Leonid Brezhnev ei tundnud pärast Nikita Hrushtshovi võimult tõrjumist erilist sümpaatiat oma eelkäija kõrgetel kohtadel teenivate sõprade ja sugulaste vastu, ei vaata ka Kremli praegune võimumees Mihhail Gorbatshov eriti lahke pilguga Brezhnevi poolt üles upitatud meestele ja naistele ning on hakanud neid vallandama ning nende tiibu kärpima. Loomulikult toimub see kõik läikima lihvitud ja ülesreklaamitud „uutmise" ja „avameelsuse" poliitika raamides, mis on eriti kriitiline Brezhnevi rezhiimile, kuid suurelt osalt on siin mängus ka võitlus oma võimalike vastaste vastu ning nende poliitiliselt mänguväljalt eemaldamine.

Gorbatshovi rookimispoliitika üheks tähtsamaks ohvriks on Brezhnevi väimees Juri Tshurbanov, kes töötas politseiaparatuuris juhtival kohal. Tshurbanov oli Brezhnevi ajal siseministri abi kohal, kuid vallandati peatselt pärast diktaatori surma ja saadeti Siberisse ühele kõrvalisele kohale. Tal õnnestus aga ajajooksul sealt taas Moskvasse tagasi pääseda ning talle võimaldati politseiteenistusesse astumine, kust ta nüüd eemaldati. Vallandamise põhjus: altkäemaksu võtmine.

Uutel võimumestel on Kremlist saadud andmeil üsna palju pahandusi olnud Brezhne-vi perekonnaliikmetega. 1982. aastal oli ta tütar Galina, kes on abielus Tshurbanoviga, segatud koos ühe tsirkuse-artistiga valuuta smugeldamise afääri. Brezhnevi poeg Juri töötas juhtival kohal väliskaubanduse ministeeriumis, kuid äsja tehti ka temale korraldus uks väljas-poolt kinni panna. Ametlikult lahkus ta tervislikel põhjustel kuid Moskvas ringlevad hoopis teised jutud — Gorbatshovile ei meeldinud Juri nägu.

Tundub, et Tshurbanovi vallandamisel on üsna palju tegemist ka Lääne-maailma suunatud Gorbatshovi propagandaga, mis püüab näidata kommunistlikku Venemaad uues valguses. Nii tehti Brezhnevi väimehe süütegu ja tema vallandamine teatavaks Moskvas tegutsevatele Lääneriikide korrespondentidele, kuid sellele ei pühendatud Nõukogude ajakirjanduses ühtegi rida.

o

Kanada liberaalide parteis on puhkenud omapärased lahkhelid, mis kinnitavad, et välispoliitilised probleemid võivad imbuda üsna tugevalt ka siinsetes-se pealtnäha üksmeelsetesse poliitilistesse koondistesse, mis peaksid lahkarvamiste suhtes olema immuunsed.

Lugu algas sellega, et liberaalide partei otsustas valida partei parlamendiliikmete grupile uue juhi. Valik langes Quebec'i provintsi Saint-Denise valimispiirkonda esindavale 52-aastasele Marcel Prud'homme'ile, kelle erialaks olid välispoliitilised küsimused. Partei pidas oma valikut õnnestunuks, kuid partei toetussummade organiseerija senaator Leo Kolber arvas teisiti ja lahkus kohe pärast valimisprotseduuri lõppemist oma kohalt. Selle kiire ja ootamatu sammu põhjus: Leo Kolber on juut ja Marcel Prud'homme on energiline palestiina araablaste õiguste kaitsja, Palestiina Vabastamise Organisatsiooni toetaja ja selle organisatsiooni juhi Yasser Arafat'i isiklik sõber.

Prud'homme arvab, et tema isiklikud tõekspidamised ei ole partei tõekspidamised, kuid paljud liberaalid kardavad, et juudi ühiskond keerab nüüd liberaalide parteile antavate toetussummade kraanid kinni. Sellele vihjab ka Canada-Israel Commitee, B'nai B'rith Canada, Canadian Jewish Con-gress'i ja Canadian Zionist Fe-deration'i ühine pressiinformat-sioon, milles mainitakse, et neid organisatsioone häirib liberaalide partei parlamendigrupi otsus, valida oma juhiks isikut, kes on paljude aastate jooksul toetanud Palestiina Vabastamise organisatsiooni.

Liberaalide partei juhil John Turneril ei ole kerge. Partei õlgadel on praegu 5 miljoni dollari suurune võlakoorem ja iga toetusedollar oleks teretul-nud. Kuid nagu mainib „New York Times'i" Iisraeli büroo juhataja T. Friedman ühes oma artiklis, peab Iisraeli valitsus ennast kõigi maailmas asuvate juudi ühiskondade juhiks. Sellega sekkub Iisrael kõigi nende riikide poliitikasse, kus asub juute. Jääb ainult oodata kuidas Turner selle põletava küsimuse lahendab ning oma vahekorrad ja pahandused juudi organisatsioonidega korraldab.

AMI

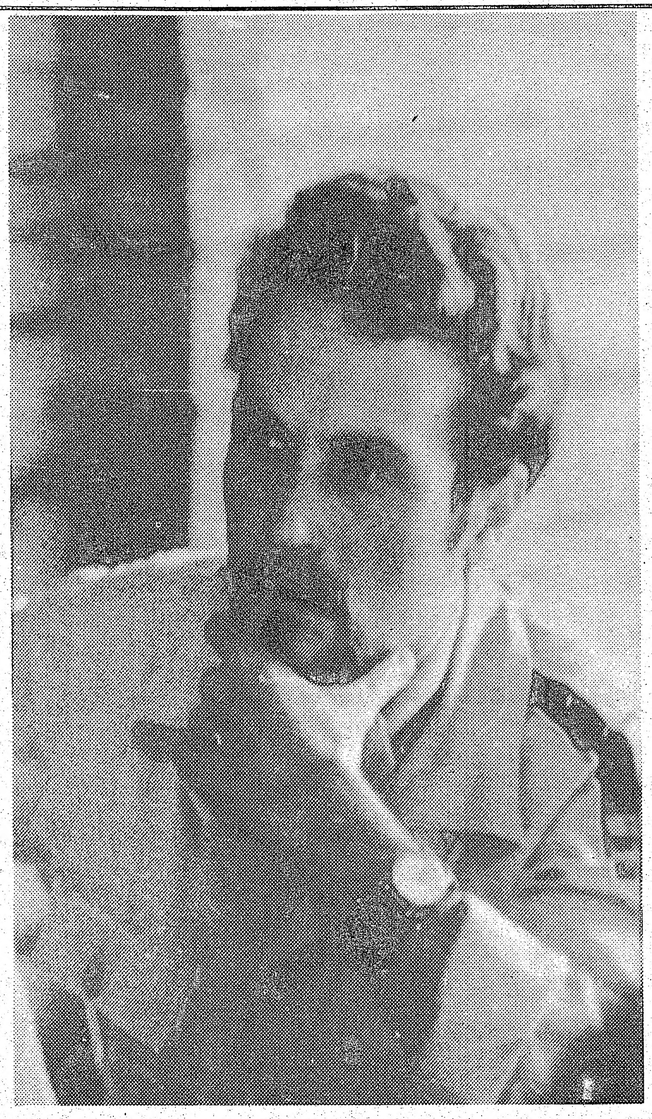

Okuperitud Eesti peanarkoloog Anti Liiv EÜE mundris.

Mundris narkoloog

Totaalsetel süsteemidel on mitu omapära, mis ei lase neil pealiskaudselgi vaatlemisel demokraatiatega võrdseteks saada. Nende omapärade rittaseadmine ja analüüsimine jäägu teadusemeeste ning -naiste mängumaaks. Ajakirjanik nopib sedapuhku välja paar silmatorkavat tunnusjoont:

a. Totaalne süsteem püüab reeglina paremana näida kui ta tegelikult on. Omad patud tunnistab ta olematuks, varjab neid seni, kuni varjata võimalik.

N. Liidus polnud teatavasti viimase ajani olemas prostitutsiooni, alkoholismi ega narkomaaniat.

Fotol on kujutatud ENSV (seda lühendit loetakse kodu-Eestis nii: enne näed, siis valetad) peanarkoloog Anti Liiv. Kui on olemas peanarkoloog, siis on olemas ka linna ning rajooni narkoloogid, ülem-, kesk- ja alamastme narkoloogid. Kui on olemas taoline narkoloogide armee, ju siis on olemas ka patsiendid: alkohoolikud ja narkomaanid. Ju on okupeeritud Eestis tõsine alkoholismi ja narkomaaniaprobleem.

b. Fotol kannab Anti Liiv mundrit. Munder on ka üks totaalse süsteemi sümbolitest: iga mees istub mingis hierarhias, allub kellelegi, kontrollib kedagi, ah jaa! kannab rohkeid aurahasid.

Sellel fotol kannab Anti Liiv Eesti Üliõpilaste Ehitusmaleva mundrit. Mees oli selles süsteemis mitu aastat peaarsti ametikohal.

Ja see munder väärib tähelepanu.

Miks?

Üliõpilaste ehitusrühmade liikumine N. Liidus on surutud mundritesse. Ja samas — üks vabadus on üliõpilastele jäetud: need mundrid võivad osariigiti varieeruda.

Kas pole tähendusrikas seegi fakt, et EÜE munder ei taha sarnaneda sovjetliku militarismi ihukattega, vaid püüab matkida vaba maailma professionaalse sõjamehe kehakatet?

A. V.

Euroopa Julgeoleku ja Koostöökonverentsi II faasi algus Viinis

Euroopa Julgeoleku ja Koostöökonverentsi II faasi avamispäeval, 27. jaanuaril, toimus eelnevalt avalikule plenaaristungile USA delegatsiooni pressikonverents, kus oma reisust Moskvasse rääkisid Ameerika Ülikoolide ja Kolledzhite presidendid eesotsas dr. Herman Feshbachiga Massachusetti Tehnoloogia Instituudust. Nad rääkisid oma kohtumistest akadeemik Sahharoviga ja teiste Nõukogude teisitimõtlejatega ning vastasid arvukatele ajakirjanike küsimustele.

Avalik plenaaristung algas Hofburgi lossi saalis kell 10.30 hommikul, kus esimesena sai sõna Belgia delegatsooni juht, suursaadik Joseph Trouveroy. Oma avakõnes ütles ta, et riik, kes jätkuvalt okupeerib Afganistani ja samas lubab täita Helsingi kokkuleppe 10-et printsiipi, ei ole usaldusväärne. 12 Euroopa riigi nimel avaldas ta lootust, et Nõukogude Liit saab aru, et taoline kahepalgeline käitumine ei aita kuidagi arendada nende mahajäänud majandust ja parandada oma kodanike elatistaset.

Teise oraatorina sai sõna oma avakõneks Ameerika Ühendriikide delegatsiooni juht, suursaadik Warren Zimmermann. Ta ütles: Rohkem kui 5 nädalat on möödunud viimasest plenaaristungist, kus ma oma kõnes nimetasin Mustafa Dzhemiljevi saatust, kes on mõistetud 6 korda kinni selle pärast, et ta võitleb Krimmi Tatari rahva eluruumi eest Nõukogude Liidus! Saadik Zimmermann jätkas: On hea meel tõdeda, et Nõukogude võimud on nüüd lõpuks vabastanud Dzhemiljevi vangistusest, kuid sellega ei ole lahendatud veel tatarlaste rahvuslikke probleeme. Nõukogude võimud lubasid peatselt ekraanile tuua Gruusia filmi, mis räägib Stalinismi inimvihkajalikust olemusest, kuid samas vene kirjaniku Boris Pasternaki kuulus romaan „Doktor Zivago" on küll kirjastatud mitmes riigis, kuid mitte Nõukogude Liidus. Võib tuua veelgi näiteid, millest on näha, et Nõukogude Liidu poliitiline süsteem on käesoleval ajal teelahkmel. Möödunud suvel läti noored Liepajast organiseerisid liikumise „Helsinki 86" ja saatsid rahvuslik-teemalised memorandumid, paavst Johannes Paulus II-le, peasekr. Gorbatshovile, Läti Kommunistliku Partei keskkomiteele ja Ameerika Ühendriikide delegatsioonile Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni juures, milles nad kinnitavad, et Läti rahvas on oma-enda territooriumil muudetud Nõukogude võimu poolt teisejärguliseks rahvaks!

Zimmermann jätkas, et viimasel ajal on Nõukogude Liit lõpetanud küll BBC Euroopa venekeelsete saadete segamise, kuid jätkab pidevalt „Ameerika Hääle" „Vabadusraadio" ja „Deutsche Welle" venekeelsete raadiosaadete segamist, mis on vastuolus rahvusvaheliste õigusnormidega. Ta mainis veel, ei Nõukogude Liidus on mõningad teisitimõtlejad vabadusse lastud, kuid need on üksikud juhused ja suurem osa neist on ikka veel vaglais; isikud nagu Josif Begun, Mart Niklus, Viktoras Petkus ja paljud teised. Edasi mainis ta, et Nõukogude Liit ikka veel keelab haigetel tervis!ikel põhjustel lahkuda Nõukogude Liidust. Ta tõi näitena juhtumi 75-aastase pensioneeritud matemaatiku Naum Meimaniga, kes ei saanud lahkuda Nõukogude Liidust koos oma abikaasag Inna Meimaniga. Viimane saabus hiljuti ravile USA'sse; Nõukogude võimud keelasid vanal ja haigel matemaatikul lahkumast sellepärast, et Naum Meiman 30 aastat tagasi töötas, Nõukogude terminoloogia järgi nn. salastatul tööalal.

Saadik Zimmermann oma kõne lõpetuseks avaldas siiski lootust, et need mõningad nihked paremuse poole, mis praegu toimuvad Nõukogude Liidus, ei ole ainult propagandistliku tähendusega.

Kanada delegatsiooni juht, suursaadik William Bauer, avaldas oma avakõnes kahetsust, et Nõuk. Liit jätkuvalt okupeerib Afganistani ja ei täida endale võetud kohustusi inimõiguste alal ega luba oma kodanikke vabalt lahkuda maalt, või siis sinna tagasi tulla.

Hispaania delegatsiooni juht, suursadik Javier Villacieros avaldas oma avakõnes head meelt, et akadeemik Andrei Sahharov vabastati sisepagendusest Gorkis, ning avaldas lootust, et see ei ole isoleeritud juhus. Edasi ta mainis, et erimeelne vana Martshenko suri just siis Nõukogude vanglas, mil Nõukogude delagatsioon siin Viinis tegi ettepaneku, et järgmine Inimõiguste konverents korraldataks Moskvas. Ta jätkas, et riigis, kus inimesed ei saa vabalt valida oma juhte, peab midagi korrast ära olema. Edasi ta nimetas Budapesti kultuurfoorumit, kus küll ei võetud vastu mingeid otsuseid, kuid mis oli ainulaadne oma teemade arutamise poolest, mida me kavatseme siin edasi arutada.

Poola delegatsiooni juht, suursaadik Eugeniuz Kulaga oma avakõnes kinnitas, et II maailmasõja tulemusena on Euroopa piirid kindlaks määratud (nagu seda mainis ka Rootsi delegatsioon novembris, siin samas Viinis) ja nende muutmine oleks mõeldamatu!

Tshehhoslovakkia delegatsiooni juht, suursadik Milan Kadnär oma avakõnes kritiseeris Portugali, Hispaania, Prantsusmaa ja

(Järg lk. 8)

Eesti Sihtkapital Kanadas

Annetused, testamendi-pärandused ja mälestusfondid on tulumaksuvabad. Suunake oma annetused noortele ja teistele eesti organisatsioonidele

Eesti Sihtkapital Kanadas

kaudu tulumaksuvaba kviitungi saamiseks. — Eesti Maja, 958 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4K 2R6

Aruandlusi tulumaksuks

Jaanuarikuu lõpul võidi saada postkontoritest „Your 1986 general tax guide and return — for residents of . . . . . ". Sellele eelnevalt on paljud tulumaksu maksjad, kes ise oma tulumaksu deklaratsiooni ei täitnud, saanud ainult nimelipiku aadressiga ja sotsiaalkindlustuse numbriga, selgitusega, et neile käesoleval aastal juhendeid ega tulumaksulehe formulari 1986. aasta kohta ei saadeta.

Selle moodusega on valitsus säästnud suurel määral posti ja paberikulu, kuna eriti suuremad tulumaksulehti täitvad ettevõtted niigi kasutavad nende endi poolt trükitud vorme ja valitsuse poolt saadetud vormid ei tule üldse kasutamisele. Samuti peaksid nüüd teised tulumaksulehtede täitjad ise postkontorist saadavate vormidega oma kliente varustama.

Sirvinult 1986. aasta kohta avaldatud juhendeid, võib panna tähele teatud erinevusi, võrreldes möödunud aastaga, mis võivad tekitada küsitavaid kahtlusi või arusaamatusi. Allpoolne käsitlus püüab heita pilku mõnele neist.

KANADA SÄÄSTU-OBLIGATSIOONID (CSB)

Teatud pettumuse valmistab maksumaksjaile, et valitsus on loobunud trükkimast eelmisel aastal kasutatud ülevaatlikku „Compound Interest Canada Savings Bonds (CSB) Annual Accrual Form'i". Seda asendab juhendite 7.-dal leheküljel kirjeldus liitprotsentidega „bondide" jooksva aasta ja akumuleerunud intresside määradest seisuga 1. novembril 1986.

1986. aastal teenitud sissetulekuna deklareerimisele kuuluvate intresside arvutamisel oleks soovituseks, et isikud jätkaksid seda eelmisel aastal kasutatud formulari kujul, kuna „bondide" tähtpäevumisel on see vigu vältivaks aluseks.

Samas sektoriks on põhjust veel paarile seigale tähelepanu juhtida.

Teatavasti 1980. aastate algul kehtestati nõue, et liitprotsentidega investeerimise korral üle kolme aasta tähtpäevumisega, mille hulka kuuluvad ka CSB, tuleb akumuleerunud intresse sissetulekuna deklareerida kolmandal aastal. Nii kuulus selle kohustuse alla 1985. aastal CSB seeria CS-37, mille akumuleerunud intressid saja-dollariliselt „bondilt" olid $36,64. Seega kuuluvad 1986. aasta kohta deklareerimisele ainult ühe aasta intressid, mis samalt bondilt oleks $12,30. Kui ei olda aga eelmisel aastal seda kohustust täidetud, siis olukord viitab sellele, et 1985. aasta tulumaksuleht kuulub ümber-kalkuleerimisele ja eksituse eest tuleb tasuda lisanduvaid viivitusprotsente.

1986. aasta sissetulekute deklareerimisel tuleb võtta arvesse ja teha arvutus ka „bondide" seeria CS-38 kohta. Kui seda on tehtud juba varem, siis aasta intresside määraks saja-dollariliselt „bondilt" 1986. aastal oleks $10,98, või esmakordsena kolme aasta oma oleks $32,98.

Seeria CS-35 tähtpäevub 1987. aastal ja nagu juhenditest nähtub on selle intressid ja boonus juba 1986. aasta 1. novembril ületanud investeeritud summa väärtuse. Siin ei ole kohustust enne tähtpäevumist sissetulekuna deklareerimiseks, kuid aastate sissetulekute tasandamise huvides võib seda teha (deklareerides kas või ainult osa „bonde").

Seeria CS-36 põhjustab aga erilise tähelepanu, kuna see seeria tähtpäevub 1988. aasta 1. novembril ja kolme aasta sissetuleku deklareerimise kohustus tekib 1987. aastal. Suuremas väärtuses nende „bondide" omamisel on juba nüüd põhjust kaaluda, kas ei tuleks osa neist juba 1986. aasta sissetulekuna näidata. Sajadollariliselt „bondilt" oleks see 1. novembril 1986. aastal $81,81.

FÖDERAALSE MÜÜGI-MAKSU KREDITEERIMINE

Tulumaksulehe juures on uueks tabeliks (Schedule) nr. 11, mis käsitleb föderaalset müügimaksu soodustust (Federal sales tax credit). See soodustus hõlmab isikuid alates 18. eluaastast, kes omavad Kanadas elukoha (residents) ja kelle sissetulek koos toetustega on minimaalne, s.o. enamjuhtumeil need isikud tegelikult tulumaksu ei maksa. Näiteks, pensionäridest abielupaar, kes saavad lisaraha (Guaranteed Income Supplement), võivad saada soodustusena müügimaksu hüvitust kokku kuni $100. Üksikisikule on selleks $50 ja laste arvel võidakse saada kuni $25 lapselt.

Isikud, kes seda soodustust taotlevad, peavad täitma tulumaksulehe ja oma sissetulekut tõendama vastavate dokumentidega. Abielus olevad täidavad vaid ühe tulumaksulehe.

See soodustus põhjustab suurema arvu tulemaksulehtede täitmist, s.o. isikute poolt, kes tegelikult tulumaksu kohustuse alla ei kuulu. Kui isik kuulub tulumaksu kohustuse alla, siis selle soodustuse kaudu vastavalt vähendatakse isiku tulumaksu summat. Kui isik ei kuulu aga tegelikult tulumaksu tasumise kohustuse alla, siis peaks isik saama selle hüvituse tsheki näol.

ABIELLUMINE AASTAL 1986.

Ebameeldivaks üllatuseks aasta lõpupoolel abiellunutele on muudatus, et isiklike mahaarvamise sektoris 1986. ja järgnevatel aastatel tuleb võtta arvesse teise abielupoole kogu aasta sissetulek. Seni kuulus teise abielupoole sissetulek abielulise mahaarvamise arvestamisele ainult osas mis oli saadud abielu kestel. Aasta lõpupäevadel abiellujatele oli see valitsuse poolt mitme tuhande dollariline sissetulekust mahaarvamise „kingitus", mida aga enam viimase aasta kohta ei saa kasutada.

E. SOOMET

ESTO 88 Kanada komitee. Istuvad vasakult L. Holmberg, T. Metsala, M. Lainevool. Seisavad vasakult M. Salusoo, R. Paluoja, H. Toomsalu, K. Meipoom. Pildilt puudub W. Novak. Foto: Paluoja

Austraalia praostkonna sinod

EELK Austraalia praostkonna sinod peeti Eesti päevade ajal 30. detsembril 1986. a. Sydneys Jaani koguduse kirikusaalis. Sinodil valiti praostkonna praost ja nõukogu ning arutati praostkonna tegevusega seotud küsimusi.

Sinodi oli kokku kutsunud praosti kt. J. Aarik ja sinna olid tulnud kõikide koguduste saadikud, kelledeks olid: Nina Kurelauk ja A. Vainomäe, Melbourne'ist; K. Kaldma ja J. Pärn, Canberrast; V. Jaaniste ja A. Ulk, Sydneyst; Ella Aarik ja H. Lomp O.B.E. ning praosti kt. J. Aarik, Adelaidest, kokku 9 saadikut. Kohal olid samuti õp. Ü. Saar ja adjunkt H. H. Lüdig ning mõned külalised.

Sinod algas palvusega, mille praostki kt. pidas. Kuna viimased praosti ja praostkonna nõukogu valimised olid toimunud 1978.a., siis sealt alates viie aasta möödumisel valitud ametiisikute volitused olid aegunud 1983. a. Seepärast päevakorra kinnitamise järele tuli valida praost, kes ameti tõttu sai olla koosoleku juhataja. Praosti kandidaadiks esitati praosti kt. J. Aarik, kes praostiks valiti. Praostkonna nõukogu sekretäriks valiti H. Lomp, laekuriks A. Vainomäe ja liikmeks K. Kaldma. Protokollijaks valiti H. Lomp.

Praostkonna aruande esitas ametisse valitud praost J. Aarik. Ta nimetas, et 1981. a. haiguse tõttu õp. A. Meeksi lahkus Melbourne'i koguduse teenistusest. Tema asemele valiti õp. A. Hansson 1983. a. Samal aastal külastas Austraaliast peapiiskop K. Veem ühes abikaasaga juunis ja juulis ning aitas usulist teenimist elustada kogudustes, kus teenistusi pidas. Varsti peale seda lahkus ootamatult surma läbi õp. A. Hansson Melbourne'is. Tema asemele valiti Usuteadusliku Instituudi lõpetanud ja ordineeritud õp. Ülo Saar. Kaotades surma läbi abikaasa tal oli tervislikel põhjustel raskusi Sydneyst elama asuda Melbourne'i ja ta lahkus koguduse teenistusest 1986. a. Nõnda sealsel kogudusel eesti vaimulike puudumisel tuleks leida õpetaja Austraalia kirikust, kuhu kogudus EELK kõrval kuulub.

Sydney kogudus kaotas surma läbi praost E. Kiviste 11. juunil 1986. a. Selle järele teenis kogudust Instituudi lõpetamise ja ordineerimise järele koguduse adjunktiks valitud H. H. Lüdig. Ta valiti 2. novembril täiskogu poolt õpetajaks ja saab ametisse kinnitamise järele kogudust teenida ning Canberra koguduses tegev olla, nagu praost E. Kiviste toda kogudust varem oli teeninud.

Oma aruande järele praost mälestas surma läbi lahkunud ustavaid vaimulikke ja kõiki kogudustes surma läbi lahkunud liikmeid lugedes Mt. 25, 13—23.

Peale koguduste esindajate poolt aruannete esitamist otsustati järgmine sinod pidada eeloleva Esto ajal 1988. a. Melbourne'is. Juhul, kui Usuteadlaste konverentsi ja Kirikukongressi eraldi ei peeta, antakse võimalus nende organite liikmetel sinodist osa võtta ja kummagil ühe päevakorra punkti ulatuses oma küsimusi arutada, kui selleks soove peaks olema. Samuti loodetakse, et ülemere maadest õpetajad Estole tulles saavad kaasa aidata jumalateenistuste pidamisele ja peavad ettekandeid sinodil.

Sinodit on kauguste tõttu peetud Eesti Päevade ajal, millised toimuvad iga kolme aasta järele Leiti, et seda traditsiooni tuleks edasi kanda, et praostkond edasi oma ülesandeid täita võiks.

Praost tänas kõiki sinodist osavõtjaid ja soovis kogudustele rohket Jumala õnnistust nende edaspidises töös. Sinod lõppes palvega.

J.A.

Metsaülikool Austraalias 7.-15. jaanuarini 1989

Üks võimalus ESTO-hoos edasitegutsemiseks on osa võtta Sydney lähedal toimuvast Metsaülikoolist 7.-15. jaanuarini 1989, kuhu oodatakse ka väliskülalisi.

Metsaülikool on kõigile, vaatamata vanusele ja hariduslikule tasemele, kes soovivad:

- veeta 8 päeva omaette eesti ühiskonnas, eemal suurlinna pingest
- parendada ja arendada oma eesti keele oskust
- kuulata ettekandeid, mõtelda ja vestelda eestlasi huvitavatel teemadel
- laulda, ujuda ja olla rõõmus.

Kuna Metsaülikoolile varutud ruumid mahutavad ainult 60 osavõtjat, toimub vastuvõtt põhimõttel: kes ees, see mees!

Registreeride MÜA juhataja aadressil: dr. Inno Salasoo, 75 Abingdon Rd., Roseville, 2069, Australia, mainides osa võtta soovijate nimed, aadressid, vanused, võimalikud soovid kava suhtes ja ettepanekud ise mingi ettekande pidamiseks. Viimasel juhul lisada lühike ülevaade ettekandest ja esitajast.

Peale osavõtumaksu (A$ 100 täiskasvanutele ja $50 alla 12-aastastele lastele) kättesaamist saadetakse osavõtjatele täpsemat informatsiooni.

Kinkige sünnipäevaks
„VABA EESTLANE"

Soome uudiseid

HELSINGI — Soome majanduslik olukord on niivõrd hea, et endised väljarändajad on hakanud kodumaale tagasi minema; eriti märgatav on see just Rootsis, kust 1981-1985 aastail läks Soome tagasi 60.000 inimest. Üldine tagasiminejate arv oli peaaegu 80.000. Soome valitsus on hoiatanud immigratsiooniasutusi, et Soome tagasitulejate arv võib veelgi enam tõusta, mispärast tuleks nende kodakondsuse tagastamise eeskirju kergendada, kuna üks osa neist on juba mõne teise riigi kodanik.

Soome valitsus hindab tagasitulejaid ja annab neile oma elu rajamiseks teatud määral rahalist toetust. Põhjuseks on Soome rahvaarvu juurdekasvu tasakaalustamine, sest aastaks 2020 nähakse ette juba rahvaarvu vähenemist.

HELSINGI — Soomlased on möödunud aastal tarvitanud eelmisest rohkem alkoholi. Kui joodud joogid arvestada 100%-liseks alkoholiks, siis tuleb iga inimese kohta 6,8 liitrit ehk 0,4 l. või 6% enam kui eelmisel aastal. Soomes algab alkoholi ostuiga 18-aastaselt. Endine Soome rekord on pärit aastast 1974. Suurenenud joomine on toonud kaasa 1,5% endisest rohkem vägivaldseid kuritegusid. Aastal arreteeriti ca 25,500 joobnud autojuhti, mis on 2000 juhtumit või 10% enam eelmisest halvemast aastast, 1983. See ei toonud siiski mitte kaasa liiklusõnnetuste suurenemist.

Vajatakse
AMETNIKKU
eesti ja inglise keele oskusega
Kirjalikud avaldused eluloo kirjeldusega saata Toronto Eesti Ühispanga juhatusele —
TORONTO EESTI ÜHISPANK
958 Broadview Avenue, Toronto, Ont. M4K 2R6

PROVIDENT REALTY LTD.
656-0011
REALTOR
695 ST. CLAIR AVENUE WEST, TORONTO, ONTARIO M6C 1B2
Kinnisvaravahendusfirma
Esindaja
Tiina (Nortmaa) Martjak
Tel. kodus 653-0599

Juubeli täh laagris

Lembitu suvelaager „P

Tänavu suvel möödub 75 a Eestis. See toimus Pärnus linna maailmas püüavad teemant-juub bitu Maleva juhtide kogus möö üksuse suvelaager 4.-12. juulini nu 1912"-ks ja sisustada laager

Tänapäeva skautlusel, eriti aga poistel on väga nõrk side selle skauditööga, mis algas kolmveerand-sajandi eest Pärnus ja toimus iseseisvas Eestis. Selles oli aga väga palju omapärast, mida kõlbab eeskujuks võtta ka tänapäeval. Hoopis vastupidine oli keeleküsimus. Pärnu skautlus startis venekeelses koolis ja oli ametlikult venekeelne, kuigi poisid omavahel rääkisid eesti keelt. Tänapäevane skautlus on eestikeelne ja poistel on kalduvus omavahel inglise keelt rääkida.

Lembitu juhtide kogus olid kõne all paljud võimalused juubeli-aasta tähistamiseks. Otsustati elustada vanu skaudilaule ja hüüdeid, mida poistele võivad õpetada need juhid, kelle „juured" sellesse aega ulatavad. Üksuste tegevuses kavatsetakse dramatiseerida üksikuid tuli-

Täna liugu la hõissa, meil vastlad . . .

Hellakeste-hundude ta

Laupäeval, 7. veebr. vee ennelõuna Sunnybrook pargis organiseeritud Gaid-Skautm kevadiselt soe talveilm oli me Koos juhtide ja vanematega osavõtja.

Ammu enne kui lapsed metsa jõudsid oli nskm. Jüri Laansoo ametis lõkkepesa ehitamisega nii et peagi loitis leek hangeserval ja kohvikannud aurasid meeldivalt. Maleva juht, skm. Egbert Runge, rakendas oma varahommikuse energia pargilaudade puhastamiseks. Skautliku osavusega noolis ta kirveteraga puhtaks lauad ja istmed, mis paksu jääkatte all kannatasid. Hellakeste töö-ala juht ngr. Astrid Jõgi kattis laua nii lastele kui ka teistele janulistele ja varsti oli saadaval soe kakao ja kuum kohv vastlakuklitega.

See oli ainult väikene eelmäng juhtide poolt. Tõeline vastlapäev leidis aset mäeküngastel, kus oli käigus selle päeva tähtsam tegevus — kelgutamine.

Skm. Jaan Roos, meie suusainstruktor, vaatas mõtlikult oma suusapaarile, rääkis midagi jäisest lumest ja soojast ilmast ja küsis siis, et kas meil ehk on kaasas purk mett või marmelaadi — see olevat sellise ilmaga kõige parem suusamääre!!! (Ja meie arvasime et Jaan on maiasmokk).

Ja siis läks lahti tõeliseks tegevuseks. Juhid-instruktorid oma kohal ja sõit võis alata. Suusataja said õppust metsarajal ja kelguta jad mõõtsid mäekülgi. Alul o küll mure poiste ja tüdrukut pärast, sest kelguteel olid ees mõ

Juubeli tähistamine laagris

Lembitu suvelaager „Pärnu 1912"

Tänavu suvel möödub 75 aastat skautluse asutamisest Eestis. See toimus Pärnus linnas. Kõik skautüksused vabas maailmas püüavad teemant-juubelit kuidagi tähistada. Lembitu Maleva juhtide koguş möödunud neljapäeval otsustati üksuse suvelaager 4.-12. juulini Kotkajärvel nimetada „Pärnu 1912"-ks ja sisustada laager tähtpäevale vastavalt.

Tänapäeva skautlusel, eriti aga poistel on väga nõrk side selle skauditööga, mis algas kolmveerand-sajandi eest Pärnus ja toimus iseseisvas Eestis. Selles oli aga väga palju omapärast, mida kõlbab eeskujuks võtta ka tänapäeval. Hoopis vastupidine oli keeleküsimus. Pärnu skautlus startis venekeelses koolis ja oli ametlikult venekeelne, kuigi poisid omavahel rääkisid eesti keelt. Tänapäevane skautlus on eestikeelne ja poistel on kalduvus omavahel inglise keelt rääkida.

Lembitu juhtide kogus olid kõne all paljud võimalused juubeli-aasta tähistamiseks. Otsustati elustada vanu skaudilaule ja hüüdeid, mida poistele võivad õpetada need juhid, kelle „juured" sellesse aega ulatavad. Üksuste tegevuses kavatsetakse dramatiseerida üksikuid tulipunkte skautluse ajaloost. Nendest kujunevaid pildikesi on võimalik esitada laagris ja üksuse tähtpäevadel — eestikeelne näitlemine on ühtlasi keele õpetamine.

Juubelisündmuse tipuks kujuneb laager „Pärnu 1912" Kotkajärvel, kuhu kutsutakse kõiki omaaegseid skaute, kes tegutsesid Eestis. Et vanad skaudid päriselt ei ole unustanud oma poisiaastaid, seda näitas möödunudaastane „Paralepa" poolsajandi juubeli tähistamine, mis ka toimus laagris. Kuigi kohale tulijaid sai sõrmedel lugeda oli kirjalikult tervitajaid palju.

Ettevalmistused laagriks toimuvad talvises sisetegevuses, nagu see skautluses on kombeks. Vanu skaute, kes soovivad endiste aegade elustamise juures poistega kaasa tulla, palutakse võtta ühendus skautüksuse vanemaga — Heino Jõe, telefon 416-766-5107.

Ajakirjanduslik VÕISTLUS

LEMBITU MALEVA SKAUTIDELE JA VENDURSKAUTIDELE

ÜLESANNE: kujundada eesti ajalehe välja-lõigetest Lembitu Maleva eri-number.

AEG: kasutada selleks ajalehti kuupäevadega 1.jaanuarist kuni 23.aprillini 1987.

HINDAMINE: võistlusele esitatud Lembitu Maleva eri-numbreid hindab komisjon, kuhu kuuluvad kolm skaudijuhti ja kaks ajakirjanikku.

AUHINNAD: kolmele parimale on auhindadeks väärtuslikke raamatuid.

Kuidas?

- VAATA HOOLEGA LÄBI KÕIK EESTI AJALEHE NUMBRID!
- LÕIKA VÄLJA KÕIK KIRJUTISED, MILLES ON JUTTU
  - Lembitu Malevast, poiste ja juhtide tegevusest,
  - Lembitu poistest või juhtidest, nende elust ja tähtpäevadest,
  - skautlusest või noortetööst kui see puudutab meid.
- LÕIKA VÄLJA KÕIK PILDID JA KUULUTUSED
  - mis on ühenduses Lembitu Malevaga.
- KIRJUTA VÕI LIIMI IGA VÄLJALÕIKE JUURDE KUUPÄEV JA AASTA
- OTSI AJALEHE SUURUNE TÜKK PAPPI VÕI KARTONGI (construction-paper)
- LIIMI SELLELE AJALEHE "PEA" (tiitel)
- MOODUSTA VÄLJALÕIGETEST AJALEHE LEHEKÜLG
  - NII ET SEE NÄEKS VÄLJA NAGU PÄRIS AJALEHT
    Selleks on vaja mõned kirjutised lõigata veergudeks ja need teisiti kokku liimida kui need olid ajalehes. Väikesed tühjad "augud" täida kuulutustega!
- KUI SUL ON VÄLJALÕIKEID ROHKEM KUI ÜHE LEHEKÜLJE JAOKS
  - siis tee veel teine ja kolmas lehekülg.
- TOO OMA TÖÖ MÄÄRATUD AJAKS KOONDUSELE - AUHINDAMISEKS!
- KUI SUL ON KÜSIMUSI VÕI PROBLEEME -
  - tule minu jutule!

Jõudu tööle!

Jämesäär
Heino Jõe

Täna liugu laseme, hõissa, meil on vastlad . . .

Hellakeste-hundude talipäev

Laupäeval, 7. veebr. veetsid hundud-hellakesed toreda ennelõuna Sunnybrook pargis, Toronto südalinnas. Päev oli organiseeritud Gaid-Skautmaleva ühise ettevõttena ja kevadiselt soe talveilm oli meelitanud välja 32 liugulaskjat. Koos juhtide ja vanematega oli pargiküngastel üle 50-ne osavõtja.

Ammu enne kui lapsed metsa jõudsid oli nskm. Jüri Laansoo ametis lõkkepesa ehitamisega nii et peagi loitis leek hangeserval ja kohvikannud aurasid meeldivalt. Maleva juht, skm. Egbert Runge, rakendas oma varahommikuse energia pargilaudade puhastamiseks. Skautliku osavusega noolis ta kirveteraga puhtaks lauad ja istmed, mis paksu jääkatte all kannatasid. Hellakeste töö-ala juht ngr. Astrid Jõgi kattis laua nii lastele kui ka teistele janulistele ja varsti oli saadaval soe kakao ja kuum kohv vastlakuklitega.

See oli ainult väikene eelmäng juhtide poolt. Tõeline vastlapäev leidis aset mäeküngastel, kus oli käigus selle päeva tähtsam tegevus — kelgutamine.

Skm. Jaan Roos, meie suusainstruktor, vaatas mõtlikult oma suusapaarile, rääkis midagi jäisest lumest ja soojast ilmast ja küsis siis, et kas meil ehk on kaasas purk mett või marmelaadi — see olevat sellise ilmaga kõige parem suusamääre!!! (Ja meie arvasime, et Jaan on maiasmokk).

Ja siis läks lahti tõeliseks tegevuseks. Juhid-instruktorid omal kohal ja sõit võis alata. Suusatajad said õppust metsarajal ja kelgutajad mõõtsid mäekülgi. Alul oli küll mure poiste ja tüdrukute pärast, sest kelguteel olid ees mõned kidurad puukesed, kuid mure oli siiski asjata. Kelgumägi oli peagi siledaks sõidetud . . . ja puht looduskaitselisel otstarbel tuli üks hundu, vastu tema tungivamat tahtmist, puuotsast alla meelitada, sest talvisel külmal ajal puuoksad murduvad ju kergesti . . .

Kelgumäe agaramad liulaskjad said kirja pandud ja auhinnatud vastava värvilindiga. Kuna lumesõda oli ka paaril korral peaaegu „välja kuulutatud" (ja isegi alustati paari kuumaverelise osavõtja poolt) siis selleks, et ära hoida tõsisemat konflikti, seadsime üles märklaua, kus igaüks oma käerammu ja osavust sai proovida (või muidu sõjakat meeleolu jahutada). Ja siingi sai poiste viskeosavust kradeeritud I, II ja III-da kohaga.

Seega auhinnad selle päeva rõõmsast tegevusest langesid alljärgnevatele noortele:

KELGUSÕIT: Kõige pikema sõidu tegid:

HELLAKESED: 7—8 a. I koht — Heli Orav, II — Karin Marley, III — Tiina Paluoja.

9—10 a. I — Kersti-Li Kuutan, II — Merike Kolga, III — Kristi Laar.

HUNDUD: 7—8 a. I — Mark Tuvikene, II — Paul Saumets, III — Priit Rosenberg.

Haige vanake soovib leida inglise keelt rääkivat

TÕLKI

arsti juures käimiseks. Tasu kokkuleppel. Kirjad slt. märgusõna „75"

9—10 a. I — Miku Linkruus, II — Mart Kaljurand, III — Erik Otemaa.

11 a. ja vanemad — I Eric Reppo, II — Paul Sambla, III — Mart Lipp-Lepik.

MÄRKLAUD osavamad hundud:

7, 8 ja 9 a. I — Paul Saumets, II — Paul Sehr, III — Erik Lepik.

10, 11 ja 12 a. I — Erik Otemaa, II — Gabriel Mere, III — Mart Lipp-Lepik.

Erilise tähelepanu väärilisek sai Tõnu Orav (ühe väikese hellakese SUUR isa), kes kelgumäel suuskadega hellakestega võidu tegi ja siis nina ees lumehange lendas! (Meile tegi nalja ja lõbu — aga, VAENE Tõnu!)

Selle lõbusa vastlapäeva eest avaldame tänu kõigile tegevjuhtidele ja abilistele. Hellakeste juhid — Sirje Järvel, Lisa Kald, Monika Kask, Kristi Laansoo ja Ülle Träss. Hundujuhid — Enno Agur, Cindy Härm, Toomas Kald ja Kadri Koop.

Muuseas, hundud-hellakesed oma varju ei näinud (nagu Ground hog) ja sellepärast on oodata peatset kevade tulekut . . .

Jällekuulmiseni vastlapäeval, 1988.

LIA PIKKOV

Kinkige sünnipäevaks „VABA EESTLANE"

Andres Raudsepp heas vormis Saarlaste Ühingu peol.

SPORT

Akadeemilised võrkpallivõistlused

Võitsid Rotalia ja Filiae Patriae

Laup., 7. veebruaril toimusid Scarboro Coll. võimlas 18-ndad võrkpallivõistlused akadeemiliste mees- ja naisorganisatsioonide vahel, mis seekord tõid kokku 7 mees- ja 2 naiskonda, kokku ligi 80 mängijat ja pool-sada pealtvaatajat. New Yorgist oli kohale lennanud 9 EÜS'i mängijat ja üksikut mujalt Usa's. Terve päeva kestnud pallilahinguis tulid finaali Korp! Frat. Estica, kes oli ka turniiri korraldaja ja Korp! Rotalia. Võitis Rotalia geimidega 2:1, kus mängisid Mart Põldma, Valdek Novek, Raivo Remmel, Paul Kako, Indrek Kanne, Aaro Tõnis, Lembit Jõgi, Ain Laasi ja Martin Vahtra. Pinevas mängus jäi teiseks Frat. Estica, koosseisus Eric Pahapill, Carl Pahapill, Tiit Romet, Olav Sepp, Uno Veski, Hillar Amolins ja Erik Luiker. Kolmandat ja neljandat kohta jagasid N. Yorgi EÜS ja Tor. Vironia I. NY'i meeskonnas olid Carl Skonberg, Margus Abel, Toomas Kilm, Andrus Ers, Villi Käärid ja teisi noori mängijaid. Vironia I esindasid Tiit Paara, Andres Paara, Lembit Nieländer, Toomas Koger, Aldo Elb ja Eric Konze.

Naiskondadest tuli võitjaks Korp! Filiae Patriae, koosseisus Elda Käärmann, Evi Valge, Malle Saksniit, Maret Liik, Ingrid Jürman, Karin Jürman, Heidi Laikve ja Linda Laikve, lüües Korp! Indla't, koosseisus Viivi Holmberg, Christina Greenbaum, Aimi Ilves, Tiiu Paara, Silvia Terts, Linda Meier, Maret Kapp ja Maria Voitk. Lõpptulemus oli punktidega 15:9 ja 15:9 Filiae kasuks. Korp! Amicitia, kes on 17 korda võistelnud, ei mänginud sel aastal võistlejate puudusel.

Huvitavad olid mängud naiste ja meeste vahel, kus Filiae võitis ühe geimi Tor. EÜS'i vastu, kaotades teise; Indla ei saanud jagu Vironia II'st, kaotades 2 geimi. Võistles hästi veel Korp! Sakala meeskond. Vahekohtunikud olid Tammi Ruutopõld, Taimo Ilves, Derek Pallandi j.t. Kõik mängud olid põnevad ning näitasid noorte suurt ühtekuuluvustunnet. Taimo Pallandi aitas võimlate kasutust korraldada ja Johannes Pahapill käis paberiga ringi, et kulud/tulud kokku jookseksid. Võistlejad olid vanuses 20 kuni üle 40-e ja võistlustele järgnes saun koos omavahelise koosviibimisega. Hea oleks, kui Saarlaste pidu ja Akadeemiline võrkpall ei toimuks mitte alati samal laupäeval, kuna suur hulk mängijaid põlveneb saarlaste/hiidlaste hulgast, kelle isad/emad naudiksid kindlasti oma poegade/tütarde sportlikke võimeid.

Nees võistlused on aga aasta suurimad eesti noorte võistlused ja noorte kokkutoojad, kus peegeldub õige sport ja kehaline kasvatus.

M. K.

Masterite võrkpall

Eesti masterid, endised YMCA mängijad, harrastavad edasi võrkpallimängu, et hoida end vormis kehalisels ja vaimselt. Nad võistlevad „Baltic Power'i" meeskonnas koos lätlastega, kus treener on lätlane ja treenitakse mitmetes koolimajades.

Laup., 31. jaan. toimusid Scarboro College's Ontario Volleyball League (OVA) finaalid 13 meeskonna vahel USA'st ja Kanadast, kus eestlased platseerusid umbes keskele. Võistlesid Vaido Rooneem, Tõnu Altosaar, Heino Jeeger, Raivo Remmel, Tiit Romet, Ain Laasi, Ants Aug, Ilmar Kasekamp, Lembit Aedma, Ingvar Kattemaa ja teisi koos lätlastega. Esimeseks masteritest (35-a. ja üle) tuli Philadelphia meeskond, järgnes USA. Võistlesid veel Tetras (Jugoslaavia meesk.), Sisu (soome meesk.) j.t. Võrkpall, mille Balti rahvused tõid Kanadasse pärast sõda, on muutunud populaarseks spordialaks Kanadas, kus varem mängiti peamiselt hokit, pesapalli ja korvpalli. Eesti nimi jääb siin tugevalt püsima spordi ajaloos.

M. K.

Spordist lühidalt

Esimesed MM-võistlused sisekergejõustikus peetakse 6.—8. märtsil Indianapolises 1984. a. avatud pesapalli võistlusareenil. Koht on katuse alla viidud staadion, kus on 55 kõrvalruumi, 2 suuremat sali ja 5 harjutussaali. Hall mahutab üle 38 tuhande vaataja. Võistlejad mahutatakse 20-kordsesse 496 toega hotelli. Võistluste kavas on 24 ala.

o

Uusi maailmameistrivõistlusi mitmesugustel aladel tuleb juurde pidevalt. Viimaseks uudiseks on MM-võistlused jäähokis naistele. Need toimuvad 21.—25. aprillil Torontos. Peale kahe naiskonna Kanadast (üks rahvusnaiskond, teine Ontario koondis) on kindlad osavõtjad USA, Jaapan, Austraalia, Norra, Holland ja Shveits, kuna võimalike osalejatena on kirjas Rootsi, Inglismaa ja Saksa Liitvabariigi (Lääne-Saksa) esindused.

o

Suure üllatuse valmistas Itaalia spordileht „Gazetta Dello Sport" mõttelise maailma jalgpallikoondise moodustamisel. Koostajad jätsid välja 1986. a. maailma parimaks sportlaseks valitud Argentiina kuulsuse Diego Maradona. Tema koha ründajana sai tundmatu poolakas Darlusz Dziekanowski.

o

Käesoleva aasta esimene maailmameistritiitel anti 11. jaanuaril välja Shveitsis. Selle sai shveitsi bobisõitjate paar *Pichler-Poltera*, kes võitis esikoha kahekohaliste MM-võistlustel, mis toimusid 50. korda. Kolmel eelmisel aastal kulla võitnud Ida-Saksa paar suruti seekord teisele kohale. Neljandale kohale jäi lätlastest koosnev N. Liidu I meeskond.

Viie kontinendi spordireporterite ringküsitluse tulemusena 1986. aasta maailma parimaks sportlaseks valitud Argentiina jalgpalli-täht Diego Maradona.

„VABA EESTLANE"
on vabade eestlaste häälekandja.

EERIK LAIDSAAR

NOORSÕDUR PENSION

JUTUSTUSI SÕDURIELUST

Tõele au andes — Pension on tõepoolest haige. Sellest annab parima tunnistuse see, et ta voodisse heites liikumatult lebama jääb — asjaolu, mis muidu temast vaevalt usutav.

Kell kümme tuuakse kruusitäis kompotti, millest Pension suudab süüa vaid poole. Kohe selle järele mõõdetakse kehasoojust. Pensioni kraadiklaas näitab 39,4. Ühtlasi leiab värske haige, et ta voodi peatsisse varda otsa on tekkinud must plakat, ta enda, aukraadi ja väeosa nimetusega. Plakati allservas seisab: Dieet — piim nr. 1.

Kogu päeva Pension veedab poolunes-poolärkvel. Nagu läbi udu tajub ta, et kuskil kõlistatakse toidunõudega, kuskil naerab keegi, kuskilt kostab viiulimäng. Siis saabub õhtu. Keegi torkab midagi kaenla alla, kohendab ta vaipa. Selle järele jääb kõik vaikseks.

Järgmisel hommikul Pension ärkab hoopis uue inimesena. Kõik on kuidagi nagu värske, puhanud ja rõõmus. Ka seda neetud udu pole enam silmi ees. Mõnuldes mees kõigutab end voodi pehmel reformpõhjal, tõuseb siis istukili ja märkab, et pea on päris selge. See viimane avastus rõõmustab Pensioni väga ja peagi on tal mantel seljas, tuhvlid jalas ning seadnud end voodiservale mugavasti istuma, hakkab vaatlema ümbrust.

Kambris on üheksa voodit. Pensioni reas neli, vastasseisvas viis. Kõik asemed on ilusasti üleskohendatud — järelikult ei ole siin kambris ühtki raskesti haiget.

Pensionipoolse rea aknapool otsas istub keegi ja loeb mingit raamatut. Otse ta vastas kükitab neli meest kahel voodil ja mängib kaarte. Marjast, niipalju kui Pension aru saab. Mängijate hulgas torkab silma üks, kes on pikakasvuline, tõmmu, veidi kõvera ninaga ja tumeda lokkisjuuksega isand. Vist mõni üleajateenija, arvab Pension, sest mees räägib kole palju ja naerab valjusti hirnudes omaenda sõnu. Seejuures annab tugev murrak ära ta Lõuna-Eesti päritolu.

Meeste mäng katkeb. Üks segab kaarte uueks ringiks. Mustajuustega mängija avaldab veendunud arvamist, et seekord vastased laua alla lendavad, kuid samas märkavad ta üha ringiekslevad silmad istuma tõusnud Pensioni.

— Näe, uus vunts kah joba üleven, lausub ta ja näole, mis pigem küll lõustaga sarnleb, sõbralikku naeratust tõmmates, pöördub ta Pensioni poole:

— Noh, nuurmiis, kuis tervis om?

— Pole tühjal häda kedagist, kostab see, püüdes küsija murrakut järgi aimata, mispeale teised naerma pahvatavad. Mustajuukseline tunnistab Pensioni tüki aega, tõmbab siis näo veelgi laiemale naeratusele ja sõnab heakskiitvalt:

— Sa olet peris tore miis. Kas kaarte mängi tahat?

— Hoolin'd teisest suuremat, aga eks või proovida, vastab Pension ja kobib üle põranda teiste juurde. Haiglatuhvlid ei lase jalgu tõsta, vaid ainult libistada, nii et mehe kõndimine pigem suusatamist kui kõndimist meenutab.

Seekord mängitakse mutti, sest seal saab lüüa viiekesi. Varsti on kõik suured sõbrad, eriti aga Pension ja mustajuukseline, kuna see näeb, et uustulnukki just suu peale kukkunud ei ole. Lõbusasti vesteldes ja anekdoote rääkides edeneb aeg kiiresti. Järsku aga, keset kõige paremat mänguhoogu, avaneb palatiuks ja nagu ussist nõelatuna kargavad mängijad igaüks oma voodi juurde. Jääb vaid Pension, kes süüdlase näoga võõral voodiserval kükitab, kaaslaste käitumisest väga üllatunud. Selle käitumise põhjus selgub aga kohe. Ruumi on astunud lüheldane, vanapoolne daam halastajaõe rõivastuses. Ta käed on kraadiklaase täis.

Pension tõuseb.

Halastajaõde paneb käed puusa, vaatab igale kambrisolijale noomivalt otsa ja lausub siis:

— Kas ma ei ole korduvalt ütelnud, et mitmekesi ei tohi ühel voodiserval istuda. No mis te arvate, mis neist vooditest siis järele jääb, kui kogu palat ühes voodis istub? Ma ütlen teile viimast korda: kui ma veel mitut meest ühel voodil näen, siis kannan sellest kohe ordinaariusele ette!

Ütleb nii, annab kraadiklaasid vaheajal sisse tulnud sanitarile ja läheb.

Pension, kes oma voodi juurde on jõudnud, kus tasahiljukesi vaiba alla poeb, vaatab pooleldi süüdistaval ilmel teiste otsa, nagu tahtes ütelda: no vaadake nüüd, no kas ma ei ütelnud?

Mustajuukseline näitab ukse poole rusikat ja lausub kurja õe aadressil paar soolast sõna. Sanitar jagab kõigile kambrisolijaile kraadiklaasid ja lahkub siis, et sama protseduuri korrata kõrvalkambris.

(Järgneb)

Nr. 13

Kir

Oskar Luts

Kui ühe kirjaniku sünnist on möödunud 100 aastat ja teda ikka veel meeles peetakse, siis tähendab see auväärset klassikut, kelle teosed täidavad raamaturiiulit ja kelle looming on rahva kultuurivaramu osaks. Sellele vormelile ei allu aga jaanuaris 100. sünnipäeva tähistatava kirjaniku Oskar Lutsu loomingu saatus. O. Luts on praegugi elav kirjanik eestlastele kodumaal ja paguluses. „Kevade" seob noori sugupõlvi eesti kirjandusega, kuna see annab väga ilmekaid karakterikujusid, kes üha edasi elavad taustaks olnud ajalooliste ja poliitiliste ajastute kiuste.

O. Luts muutis oma koolimälestuste kujud elavaiks: Joosep Tootsi on mõnel pool nimetatud Mark Twaini „Tom Sawyeri" teisikuks. Aga „Kevade" tegelased on põhiliselt eestilikud, ehkki rätsepavõsu kisub kadakasakslusse.

„Kevade" on olnud väga heaks eesti kirjanduse võõrkeeltesse viijaks; kirjaniku sünnijuubeliks on seda ilmunud 12-es keeles ja kõikjal saavutanud sooja vastuvõtu, kuna koolinooruse keskkond on üldiselt samane. Eesti keeles on seni ilmunud 13 trükki ja see on loetavaim eesti raamat.

Palamuse oli Oskar Lutsu sünnikoht, kus ta 7. jaanuaril 1887 sündis Järvepera külas Posti talus kingsepa pojana. Õppis Ankküla külakoolis, Palamuse kihelkonnakoolis ja Tartu reaalkoolis (1899-1902). 19d3. aastal asus Tartus tööle apteekriõpilasena, sooritades 1907 apteekriabilise eksami, ja sai aasta hiljem Tallinnas apteekri assistendiks. Viibis I maailmasõjas farmatseudina; töötas samal alal ka pärast sõda; töötas lühemat aega ülikooli raamatukogus ja katsetas isegi raamatupoodnikuna. Aastast 1922 töötas kutselise kirjanikuna, kuni 23. märtsil 1953 suri Tartus ja maeti Tamme kalmistule.

Eesti kirjandusse astus Luts luuletustega ja följetonidega, kuid aastal 1912 jõudis rahva ette „Kevade" I osa; komöödiad „Paunvere" ja „Kapsapea", mis on jäänud aegumatuiks eesti kirjanduses, ilmusid või jõudsid lavale samal aastal. „Kevadet" on lavastatud paljudes teatreis ja ka filmitud; see oli väga populaarne lavatükina. Neis esimeste teostes leidis Lutsu anne eredad väljenduslaadi; sellesse oli koon

See on O. Lu

ingküsitluse tulemusena
seks valitud Argentiina

väljа 1986. a. maailma
ks sportlaseks valitud
tiina kuulsuse Diego
ona. Tema koha ründajana
ndmatu poolakas Darlusz
anowski.

soleva aasta esimene maail-
istriitel anti 11. jaanuaril
Shveitsis. Selle sai shveitsi
tjate paar Pichler-Poltera.
õitis esikoha kahekohaliste
õistlustel, mis toimusid 50.
. Kolmel eelmisel aastal
võitnud Ida-Saksa paar
seekord teisele kohale. Nel-
e kohale jäi lätlastest koos-
. Liidu I meeskond.

ABA EESTLANE[10]
vabade eestlaste häälekandja.

st suu peale kukkunud
es ja anekdoote rääki-
Järsku aga, keset kõige
vaneb palatiuks ja nagu
avad mängijad igaüks
vaid Pension, kes süüd-
serval kükitab, kaaslaste
ud. Selle käitumise põh-
Ruumi on astunud lühel-
halastajaõe rõivastuses.
se täis.

b käed puusa, vaatab
omivalt otsa ja lausub

rduvalt ütelnud, et mit-
diserval istuda. No mis
oditest siis järele jääb,
dis istub? Ma ütlen teile
veel mitut meest ühel
an sellest kohe ordinaa-

adiklaasid vaheajal sisse
eb.
oodi juurde on jõudnud,
alla poeb, vaatab poo-
teiste otsa, nagu tahtes
id, no kas ma ei ütelnud?
aitab ukse poole rusikat
dressil paar soolast sõna.
kambrisolijaile kraadi-
et sama protseduuri kor-

(Järgneb)

kirjandus • kunst • muusika

Oskar Lutsu 100. sünniaasta

Kui ühe kirjaniku sünnist on möödunud 100 aastat ja teda ikka veel meeles peetakse, siis tähendab see auväärset klassikut, kelle teosed täidavad raamaturiiulit ja kelle looming on rahva kultuurivaramu osaks. Sellele vormelile ei allu aga jaanuaris 100. sünnipäeva tähistatava kirjaniku Oskar Lutsu loomingu saatus. O. Luts on praegugi elav kirjanik eestlastele kodumaal ja paguluses. „Kevade" seob noori sugupõlvi eesti kirjandusega, kuna see annab väga ilmekaid karakterikujusid, kes üha edasi elavad taustaks olnud ajalooliste ja poliitiliste ajastute kiuste.

O. Luts muutis oma koolimälestuste kujud elavaiks; Joosep Tootsi on mõnel pool nimetatud Mark Twaini „Tom Sawyeri" teisikuks. Aga „Kevade" tegelased on põhiliselt eestilikud, ehkki rätsepavõsu kisub kadakasakslusse.

„Kevade" on olnud väga heaks eesti kirjanduse võõrkeeltesse viijaks; kirjaniku sünnijuubeliks on seda ilmunud 12-es keeles ja kõikjal saavutanud sooja vastuvõtu, kuna koolinooruse keskkond on üldiselt samane. Eesti keeles on seni ilmunud 13 trükki ja see on loetavaim eesti raamat.

Pälamuse oli Oskar Lutsu sünnikoht, kus ta 7. jaanuaril 1887 sündis Järvepera külas Posti talus kingsepa pojana. Õppis Ankküla külakoolis, Pälamuse kihelkonnakoolis ja Tartu reaalkoolis (1899-1902). 19d3. aastal asus Tartus tööle apteekriõpilasena, sooritades 1907 apteekriabilise eksami, ja sai aasta hiljem Tallinnas apteekri assistendiks. Viibis I maailmasõjas farmatseudina; töötas samal alal ka pärast sõda; töötas lühemat aega ülikooli raamatukogus ja katsetas isegi raamatupoodnikuna. Aastast 1922 töötas kutselise kirjanikuna, kuni 23. märtsil 1953 suri Tartus ja maeti Tamme kalmistule.

Eesti kirjandusse asus Luts luuletustega ja följetonidega, kuid aastal 1912 jõudis rahva ette „Kevade" I osa; komöödiad „Paunvere" ja „Kapsapea", mis on jäänud aegumatuiks eesti kirjanduses, ilmusid või jõudsid lavale samal aastal. „Kevadet" on lavastatud paljudes teatreis ja ka filmitud; see oli väga populaarne lavatükina. Neis esimestes teostes leidis Lutsu anne ereda väljenduslaadi; sellesse oli koondatud hellahingelise vanaema ja muinasjutte vestva vanaisa, aga ka isa kingsepatöökojas ja apteegi leti taga kogetud inimtüübid, mida Luts oskas suurepäraselt edasi anda. Ta ise ütles kord „Kevade" tegelasist rääkides, et „Otsekui elusatena tekivad mu silme ette kõik need Tootsid ja Teeled, Arnod ja Imelikud... kogu see kihelkonnakooli kirev kompaljong, NAD ISE kipuvad paberile." Küllap on mitmed teisedki karakterid samuti sündinud end paberile jäädvustama, läbi autori tabava olustikumaalingu ja köitva heatahtliku huumori koomiliste situatsioonide loomisel.

„Kevade" dünaamilise pealispinna all on ju pidevalt valitsenud hellahingelise Arno, autori enese nägemis- ja tunnetamismeeleolu. Järgmistes teostes katsetaski kirjanik romantilis-sümbolistlikku laadi teostega, kirjutades draamad „Laul õnnest" (1913), „Mahajäetud maja" (1914) ja proosateosed „Kirjutatud on. . ." (1914), hilisemais trükkides „Soo", „Kirjad Maariale" (1919), „Karavaan" (1920). Samuti sümbolistlikud draamavisandid „Sinihallik", „Viimne pidu" ja „Sootuluke" (kõik 1919). Teoseis kerkis esile sentimentaalne ja traagiline elutunnetus; neis oli sümbolismi ja psühholoogilisi vaatlusi detailse hingeelu tundevirvenduste tabamiseks. Ometi ei suutnud ta peale „Soo" teisi kunstiküpseks luua, misjärel läks tagasi oma esikteose „Kevade" ainestiku juurde.

1918/19. a. ilmus „Suvi" I ja II, „Tootsi pulm" (1931), „Äripäev" (1924); veel aastaid hiljemgi tuli ta sama aine juurde, kirjutades „Sügis" (1936) ja saksa okupatsiooni ajal ajalehes ilmunud palasid (1943). Ükski neist pole saavutanud esikteosele osaks saanud menu.

Teises loomingujärgus kirjutas ta mitmeid linnaainelisi jutustusi; autobiograafilise „Andrese elukäik" (1923), „Õpilane Valter" (1927), „Avasilmi" (1932), „Väino Lehtmetsa noorpõlv" (1935). Ka kasutas ta naturalistlik-sentimentalistlikku laadi teostes „Iiling" (1924), „Olga nukrus" (1926), „Udu" (1928), „Pankrot" (1929). Neis ta kirjeldab linnaelu hukutavat mõju inimestele selleaegses sotsiaalses olustikus. Selles laadis jõudis ta oma koomilise teoseni „Tagahoovis" (1933), följentonliku „Tuulesellid" (1933) ja groteskse „Vaikne nurgake" (1934) loomiseni.

Niimoodi nägi kirjanikku karikaturist Gori 1933. aastal.

Jutustuste kõrval avaldas ta rohkesti vesteid ajakirjanduses, mis ilmusid kogutuna raamatuiks nagu „Kirjamapp" (1924), „Vana kübar" (1927), „Kuidas elate?" (1930) jt. Lutsu vestete aineks on igapäevased ja olustikulised ebakõlad väikekodanlikus elus, mõnikord ka poliitiline päevakaja jämedakoelises koomilises ja satiirilises vormis.

1930-ndais aastais läks ta tagasi noorusmaale ja mälestusisse oma autobiograafiliste teoste sarjaga: „Vanad teerajad" (1930), „Talvised teed" ja „Läbi tuule ja vee" (1931), „Vaadeldes rändavaid pilvi" (1932), „Kuldsete lehtede all" (1933) „Ladinaköök" (1934), „Kuninga kübar" (1935), „Mälestusi VIII" (1936), „Tagala" (1937), „Ktora godzina?" (1938), „Punane kuma" ja „Maa ja linn" (1939), „Sõjarändur" (1940), „Pikem peatus" ja „Vanasti" (1941). Nendega jõudis kirjanik kuni 1916. aasta elusündmusteni. 1937. a. ilmusid Lutsu „Kogutud teosed" I—XXVII. Üldse on temalt ilmunud 67 raamatut.

Sõjajärgseil aastail ilmus temalt veel jutustus „Jüri Pügal" (1945) ja anti välja tema „Teosed" 11. köites, kuid Lutsu kirjanduslik laad oli paindumatu sotsialistliku realismi liistule. Ometi elab ta edasi mälestustesarja üksikute raamatute ja „Kevade" kaudu. Tema vesteline jutustamislaad ja huumor on sidunud ja seob veelgi eesti lugejaid. Üldiselt on Lutsu looming ajaviitelist laadi, tema tööd asuvad kusagil jutustuse ja romaanivormi vahepeal. Oma haruldase jutustamisoskusega on ta jäänud eesti kirjanduse raudvaraks.

Tema 50. sünnipäeva puhul kinkis Tartu linn talle ehituskrundi ja nimetas ühe tänava O. Lutsu tänavaks. Maja ehitamine oli seotud mõningate raskustega ja see sundis teda palju kirjutama, mis omakorda põhjustas mõneti stiililist viimistlematust ja ruttamist. Tema parimais teostes on saavutatud siiski erakordne loetavus kõrge kunstilise kvaliteediga. Oma majas elas ta surmani ja nüüd on see muudetud temanimeliseks majamuuseumiks; samuti on Palamuse koolimajja asutatud muuseum, mille väljapanekute täiustamiseks pöörduti üleskutsega inimeste poole Lutsusse puutuvate esemete ja meenete saamiseks.

HANNES OJA

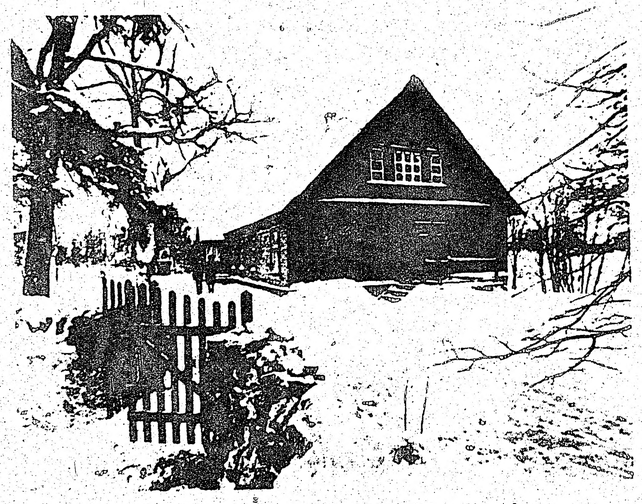

See on O. Lutsu ja Tootsi koolimaja.

Too legendaarne saun.

Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis auhinnatööde võistluse tingimused aastal 1987

Eesti Teaduslik Selts Rootsis kuulutab aastaks 1987 välja uue auhinnatööde võistluse. Võistlus on mõeldud eeskätt üliõpilastele, kelle seminaritöö käsitleb mõnda eestiainelist küsimust. Möödunud aastal auhinnati kaks tööd: „En inblick i estniskans matlagningsförrad" (Pilk kokakunsti sõnavarale eesti keeles), autoriks Lia Peet, ja „Sprakfärdigheter hos estniska flyktingar" (Eesti põgenike keeleoskus), autoriks Anna Neuhaus.

1987.a. võistluse tingimused on järgmised:

1. Võistlusest võivad osa võtta üliõpilased ja teaduslikud edasiõppijad paguluses, kes on ülikooli sisse kirjutatud. Kuna sooviks on, et eelkõige ergutada nooremaid valima kursusetööks eesti teemat, on võistlusest osavõtjate vanuse ülemmääraks 40 a.

2. Töö peab vastama nõuetele, mis õppeaine järgkursuste seminaritööde kohta on kehtivad. Ulatus peab olema vähemalt 20 lehekülge masinakirjas. Tööle tuleb lisada andmed saadud hinde ja akadeemiliste punktide arvu kohta.

3. Võistlusele võib esitada seminaritöid, mis (vähemalt osaliselt) käsitlevad eestiainelisi küsimusi. Seminaritöö võib olla kirjutatud kas eesti või mõnes teises keeles. Võõrkeeles kirjutatud töö peab olema varustatud eestikeelse sisukokkuvõttega.

4. Võistlusest võib nimetatud vanusepiirini osa võtta ka tööga, mis pole kirjutatud otseses seoses ülikooliõpingutega, kuid see peab vastama heakskiidetud seminaritöö teaduslikule tasemele.

5. Võistlustööde auhinnazhüüriiks on Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis juhatus.

6. Väljaandmisele võib tulla kuni kolm rahalist auhinda, kusjuures auhinnaks võib olla maksimaalselt 3000 rkr. Selle suuruse määrab ETSR juhatus, arvesse võttes töö teaduslikku taset.

7. Töö tuleb esitada 1. oktoobriks 1987 varjunime all koos suletud ümbrikku lisatud teatega autori nime ja elukoha kohta aadressil: Eesti Teaduslik Selts Rootsis, Box 92, 101 21 Stockholm. Informatsiooni saamiseks võib pöörduda Paul Laani poole aadressil: Finska institutsionen, Stockholms Universitet, 106 91 Stockholm, tel. 08/16 33 38.

Eesti Teadusliku Seltsi Rootsis korraldusel peeti, nagu igal aastal, 1. detsembril Eesti Vabariigi Tartu Ülikooli 67. aastapäeva aktus, seekord „Svenska Läkaresällskapet'i" ruumides Stockholmis.

Oma avasõnas rääkis Eesti Teadusliku Seltsi esimees Enno Penno Seltsi tegevusest, puudutades ka olukorda Tartu Ülikoolis, kus eesti keel on praegu pidevas hädaohus. Õppekeel tahetakse osas ainetes muuta venekeelseks.

Teadusliku ettekande pidas intendant Karin Aasma Rõhrska muuseumist Göteborgis. Teemaks oli nii vanem kui uuem Eesti arhitektuur, mida illustreerisid valguspildid eesti linnadest.

Eesti rahvaviise esitas hoogsalt 20-minutilises programmis Kassari muusika- ja laulugrupp.

ETSR 1986.a. auhinnatööde võistluse tulemused andis teada Paul Laan. Võistlusele oli saadetud kaks tööd: „En inblick i estniskans matlagningsordförrad" ja „Sprakfärdigheter hos estniska flyktingar." Auhinnati mõlemad tööd. Esimesele tööle määrati 1000 kr. Autoriks osutus Lia Peet Stockholmist. Teine töö auhinnati 3000 krooniga, autoriks Anna Neuhaus, samuti Stockholmist.

Kuulutati välja uus auhinnatööde võistlus 1987.aastaks. Võistlus on mõeldud eeskätt noortele, kes oma õpinguis valivad seminaritööks eesti aineid. Täpsemad tingimused avaldatakse hiljem ajakirjanduses.

Teatati veel, et „Alide-Marie Tundu Sihtasutus" on määranud oma selleaastase toetuse Stockholmi Eesti Gümnaasiumile 5000 krooni suuruses.

Lõppsõna ütles Eesti Teadusliku Seltsi abiesimees Johan Haabma, kes tänas ka kõiki esinejaid ja auhinnatööde võistlusest osavõtjaid.

Publikurohke aktus, mis oli kestnud kaks tundi, lõppes Eesti hümni laulmisega.

PAUL LAAN

„Viva!“

Reisikirjad Kanaariast

Novembris, kui vihmasadu trummeldas vastu akent ja luuvalu hakkas tunda andma, võtsime Õiega kohvrid ja pääle 17 tunnist sõitu Toronto-Mirabel-Madrid saabusime Las Palmas'e lennuväljale. Olime „ette õppinud“ et Kanaari saared koosnevad seitsmest saarest. Neist kolmas suuruse poolest on Gran Canaria (inglise k. Grand Canary), meie reisisiht. Las Palmas on Gran Canaria pealinn, kus on ka kuulus vabasadam La Luz. Gran Canaria on 47 km lai ja 55 km pikk. Öeldakse, et see saar näeb maakardil välja nagu merekarp või kui suur vihmavari. Saart jagavad mäeahelikud, millede orgudes kasvatatakse aed-ja puuvilja.

Kanaari saarte kohta on mitmesuguseid legende. Roomlaste vanades kirjutustes arvatakse need olevat vette vajunud Atlantise mäetipud. Kreeklaste kirjades räägitakse saarest, mida nad nimetavad „Õnnelikkude saareks“. Aegade jooksul on Gran Canariat külastanud mitmed rahvused nii maadeuurimise kui ka vallutamise mõttega. Gran Canariat on rünnanud araablased, portugallased, hispaanlased ja baskid, kuni ta lõpuks 1483 jäi hispaanlaste valitsuse alla. Hiljem 18. sajandil tegid oma sõjakäike hollandlased ja inglased. Ühes neist lahinguist kõrvalsaarel Tenerifel kaotas Lord Nelson oma käe. Aastal 1492 Columbus, olles teel praeguse Ameerika poole, peatus La Luz'i sadamas, kus ta laeva parandati ja varustati. Öeldakse, et Ameerika oleks avastamata jäänud, kui La Luz'i sadamat poleks olnud.

Olime jahmunud, kui teel lennuväljat hotelli möödusime mustjaspruunidest mägedest, ei mingit rohelist puud ega põõsast. Kuid kui linnale lähenedes linnatuled hakkasid särama, mille valgusel palmipuid näha oli, ja kui nägime laia vetevälja, La Luz'i sadamat, kus vaikselt rulluvad lained vastu laevu loksusid, siis tundus kõik sõbralik. Heas tujus laadisime oma kohvrid Las Canteras'e rannas Imperial Playa hotelli „lobbysse“. Sääl oli meil ka esimene kogemus selle maa fantastiliste rahakursi arvudega. Ladusime taksomehe käele jootrahaks 200 peseetat s.o. kaks dollarit. Kui hotelli-toas akna avasime ja soe nagu kevadine õhk vastu lõi, siis olime juba peaaegu sellesse Õnnelikkude saarde sisse elanud. Tuli meelde, et siin olevat igavene kevad, kuna temperatuur püsib aasta ringi 17-23° vahel.

Varahommikul, et mitte magajaid äratatada, hiilisin hotellist välja, et näha kus me õieti oleme. Minu ees laius lõpmata avar Las Canterase rand. Suure kaarega vahutasid lained randa, et siis vastu kaljut mitmekümne jala kõrgusele üles tõusta. Hommikupäike kuldas mustjaspruunid mäed särama ja taganeva uduga olid rannahooned ikka enam nähtavad oma huvitava trepitaolise arhitektuuriga. Hoolimata varasest hommikutunnist oli rand täis jalutajaid. Pärismaalased tulid kalapüügilt ja turistid- korterisolijad tegid kalakaupa. Keskmistes aastates abielupaar tegi rannal hommikvõimlemist ning nad sulpsasid lõpuks päris paljalt vette. Sakslase välimusega mees „leotas“ vees oma taksikoera.

Meile tundus supelrannas koera vees leotamine võõrana, kuid siin on see püha toiming, sest koertel on siin suured õigused. Vanad saare päriselanikud pidasid koeri ja Kanaari saared said oma nime sellest. Vanade roomlaste kirjades nimetatakse seda saart Insula Canum. Hiljem hakati siiski neid saari nimetama Kanaari saarteks väikese kollase linnu vindi (finch) järele, kes laulis ilusti ja oli põllunduses kasulik, kuna ta hävitas umbrohtu.

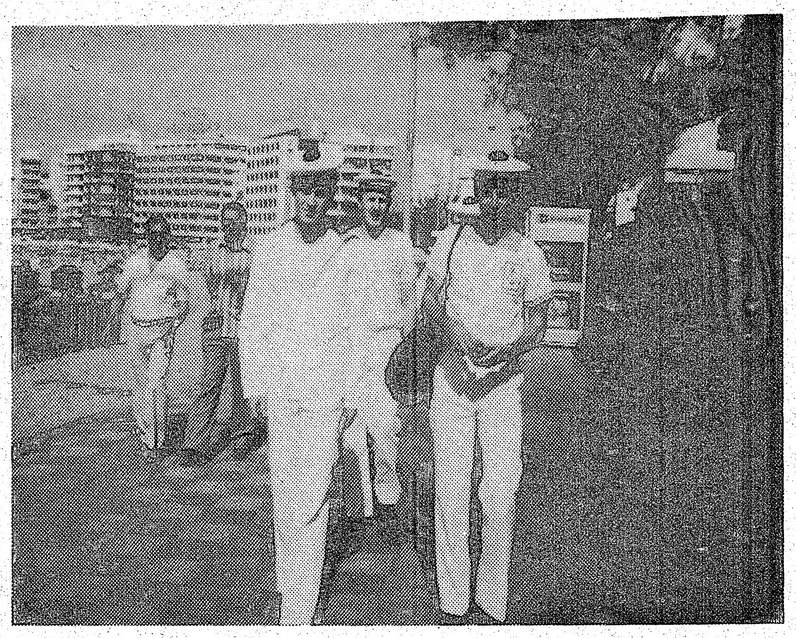

Madrused La Luzi sadamast Las Canterase rannal jalutamas.

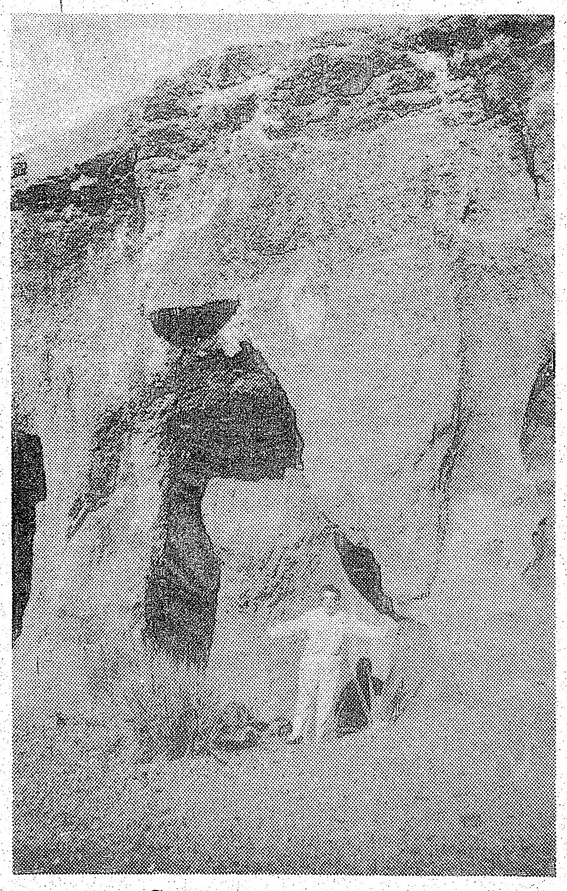

Guanche koobaste ees.

Päev möödus linnas orienteerumisega. Las Palmas on huvitav linn. Siin võib näha moodsate pilvelõhkujate kõrval vanu imeilusaid hispaania stiilis maju männipuust tumedate rõdudega ja lilli täis siseõuedega. Kuna ehitused on suuremalt jaolt madalad, siis on linna pindala suur s.o. 11 km2. Linnas elab 400.000 elanikku. Las Palmases on kaks randa. Las Canteras ja Las Alcaravaneras, kus pulbitseb elu lõpmatutes restoranides ja ööklubides. Vanalinnas on tänavad kitsad ja autod kihutavad euroopalikult, nii et kõnniteel kõndides on müra kõrvulukustav. Linna kaunistavad ilusad pargid, kus on palju bazaare ja tänavamüüjaid. Külastasime ka turistide poolt eelistatud kaubamaja Corte de Ingles'i, kust ostsime fotokaamera. Sääl kogesin, et möödas on see aeg, kus Kanaari saared olid ostjate paradiisiks. Minu ostetud kaamera hind oli sama kui Kanadas.

Õhtul istusime Catalina pargis ja vaatasime, kuidas mehed malet mängisid. Parajasti käis linnas maleturniir. Ostsime „lauakaupmehelt“ agaadist „pärlikee“ ja jõime Kanaaria rahvusjooki „sangariat“. Alkohol on siin odav, sest see on maksuvaba. Kohalik jook, rumm, maksab 2-3 dollarit pudel, seesama mis Kanadas on umbes 15 dollarit.

Pääle paaripäevast rannas suvitamist muutus ilm tujukaks. Oli päikesepaisteline, kuid varsti olid mäed mässitud helehallidesse pilvedesse. Kuna ilm ei olnud sobiv rannas olemiseks, siis otsustasime linna edasi uurida. Meie sõidusiht oli Dormase park, kus on Pueblo Canario ja Catalina hotell. Pueblo Canario on kunstigalerii-muuseum, mis on pühendatud Nestor de la Torrele, Kanaari maalijale ja Catalina hotell on üks linna vanimatest hotellidest.

Läksime Dormase parki Konstitutsiooni Platsi kaudu, et näha Benito Perezi ausammast. Perez on Kanaari suurkirjanik, võrreldav Hispaania Cervantesega. Lugesin enne reisi tema raamatut „Compassion“ ja „Miau“ (need on saadaval siinses raamatukogus ingliskeelses tõlkes). Pildistasime teineteist koos hispaanialiku välimusega koolipoistega, kes Perez'i ausamba kõrval puudliga mängisid. Lahkudes pakkusin noortele dollari, nagu turismimaadel kombeks, kuid sain vastuseks kindla pearaputuse — „No, señora, gracias.“ Ma oleksin pidanud teadma, et hispaanlased on uhke rahvas!

Avastasime Konstitutsiooni platsil palmide all raamatukogu, kus tudengid sabas ukse taga seisid. Oli „siesta“ tund ja raamatukogu suletud. Ühinesime ootajatega. Kell 4 avanesid uksed ja astusime koos tudengite väega raamatukogusse. Meie kavatsus oli Kanaaria pärielanikkude „guanch'ede“ üle lugeda. Selgus et kõik raamatud olid hispaania keeles. Nii ei saanud me seekord lähemat informatsiooni „guanch'edest“.

Dormase park on Las Palmase ilusamas linnaosas. Ilusad hispaanialikud majad on ümbritsetud hästi korras hoitud aedadest. Dormase pargi põhjaosa Ciudad Jardin on kui vaikne oaas keset suurlinna oma palmidest varjatud teedega ja troopiliste lilledega. Vesiroosidega kaetud tiigi ääres jalutab üksik vanahärra, raamat käes, ja puude vahel sinetab suurepärane bassein mis noortele ehitatud. Pargi spordiväljakul mängivad noored jalgpalli. Nad on selles väga osavad, jalgpall on ju nende rahvussport. Teistest spordialadest on neil populaarne maadlus ja kepimäng. Kepimäng on väga vana mäng, mida juba guanch'ed mängisid. Mõlemad mängijal on kepp käes, mida püütakse teineteise käest ära lüüa. Kepp kuulub ka meeste rahvariietuse juurde.

Ilusate männipuust nikerdatud rõdudega Catalina hotelli kõrval asub Nestor de la Torre muuseum-kunstigallerii. Gallerii seinad on täis tema väga suuremõõdulisi maale, tehtud laiajooneliste pintslitõmmetega ja meeldivate värvidega. Maalide teema ja sümboolika pani meid aga jahmatama. Üheks näiteks on armastajad hiigelsuures kapsapeas s.t. maa viljakus. Tema meremaalid tundusid meile väga võimsad ja jõulised. Nähes kunstniku büsti tema healoomuliste kuid nõrkade näojoontega imestasin, millised jõud võivad peituda päris tavalise välimusega kunstnikus.

(Järgneb)

Euroopa

(Algus lk. 1)

Inglismaa valitsusi. Nimetatud maade diplomaatilised esindused kitsendavat viisade saamist Tshehhoslovakkia kodanikele, kes soovivad külastada eelpoolmainitud nelja Euroopa riiki.

Viimase oraatorina avalikul plenaaristungil esines Nõukogude Liidu peadelegaat, suursaadik Juri Kashlev, kes oma kõnet alustas etteheidetega, et Nõukogude Liitu teeb rahutuks mõningate Läänemaade suhtumine Stokholmi kokkulepetesse! Edasi süüdistas ta USA-d, et viimane teostas möödunud aastal Nevadas 24 tuumaplahvatust; samal ajal Nõukogude Liit ei olevat teostanud ühtegi tuumakatset ja nüüd olenevat kõik, kogu maailma julgeolek, ainult USA-st! Kui viimane veel jätkab oma katsetustega, siis alustab nendega uuesti ka Nõukogude Liit! Siis saab alles olema rahu hädaohus, ütles ta Edasi süüdistas ta Läänemaid, kes ise pidevalt rikuvad inimõigusi. Neue Züricher Zeitungi andmeil olevat praegu Strasbourgis, Rahvusvahelises kohtus 700 juhust arutusel inimõiguste rikkumisest. Edasi süüdistas saadik Kashlev USA saadikut Zimmermanni, et viimane pidavat olema nagu inimene Marsilt, kes ei tunne reaalset maailmaolukorda. Just Nõukogude Liit olevat parandanud oma suhtumist inimõigustesse, samal ajal kui USA ise pidevalt neid rikub. Ta jätkas, et Nõukogude Liidus võeti äsja vastu uus seadus emigratsiooni kohta ning et Nõukogude Liidus on vastu võetud ka seadus segaettevõtte loomise kohta koostöös Lääne kapitaliga.

Eriti ägedalt ründas saadik Kashlev USA-d sellepärast, et ABC televõrk on valmistanud 14-tunni pikkuse teleseeria, näidates, kuidas Nõukogude Liit, koos oma liitlastega vallutab USA. Nõukogude Liit tahtvat nüüd vastuaktsioonina seda filmi ise ära osta,et näidata seda oma vaatajaskonnale! Et saaks naerda!

Edasi ütles saadik Kashlev: Selleks, et veelgi parandada inimõiguste austamist, on Nõukogude Liidu Välisministeeriumis loodud Helsinki eeskujul Julgeoleku ja Koostöö osakond! Nõukogude Liidus on viimasel ajal ka hakatud näitama rohkem välismaiseid filme! Ning oma kõne lõpetuseks lubas ta teatada Euroopa Julgeoleku ja Koostöö konverentsi delegaatidele siin uutest muudatustest Nõukogude Liidus, mille kohta võtab peatselt vastu otsuse NLKP Keskkomitee Pleenum.

Euroopa Julgeoleku ja koostöö Konverentsi II faas kestab kuni 11. aprillini, mil algab vaheaeg. III faas algab 4. mail ja lõpeb 31. juulil 1987. a. Lõppdokumendi vastuvõtuga. Juhul kui Nõukogude Liit vabastab kinnipidamiskohtadest kõik oma poliitilised teisitimõtlejad, laseb igal rahval Nõukogude Liidus peremehena elada oma rahvusterritooriumil ja näitab sellega kogu Maailma üldsusele, et Nõukogude Liit soovib austada põhilisi inimõigusi, oleks Konverentsi ülesanne hiilgavalt täidetud. Kas usute või ei usu?

„VABA EESTLANE“
on valvel eestlaskonna
üldhuvide eest!

EKN'u teat

EKN nõuab . . .

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas ak Eesti aupeakonsuli nime diplomaatil toetuseks õnnestus ülimalt hästi. saadetud välisminister Joe Clark'il järgmises diplomaatilises registris pe konsulite nimed. Kirjas J. Clark'ile o nevat:

„. . . . on selge, et enamus Kanadas elunevaid eestlasi toetavad Balti konsulite nimede võtmist diplomaatilisse registrisse. Meie arusaamise järgi on valitsuse nõuandjad protesteerinud Balti konsulite nimede registrisse võtmise vastu põhjusel, et see häiriks Nõukogude Liitu. Kuid Teie oma saadik UN'is, Stephen Lewis, on rangelt hukka mõistnud N. Liidu sissetungi Afganistani. Teie ise olete avalikult kritiseerinud N. Liitu Helsingi Kokkuleppe mittekinnipidamise eest inimõiguste alal ja olete selgelt ütelnud, et Kanada välis-poliitika moodustamisel on inim- ja rahvaõigused tingivaks faktoriks. Miks siis Teie leiate, et Balti konsulite diplomaatilisse registrisse võtmine oleks kahjulik?

Hr. Minister, mitmed „Progressive Conservative“ partei kandidaadid lubasid möödunud valimistel avalikult ja kirjalikult baltlastele, et Balti konsulid konservatiivide võimu all kantakse otsekohe diplomaatilisse registrisse. Miks seda lubadust ei täideta?“

EKN ootab välisministri käest eeltoodud kirjale vastust. Kui vastust mingil põhjusel ei tule, siis EKN on valmis vastavaid aktsioo-

Volga-Volga

MOSKVA (Ansa-El Universal) — Volga on N.-Liidus luksusauto ning ostjal peale väljamaksmist tuleb kolm kuni neli aastat oodata, kuni ta selle auto kätte saab. Kuid üks kuuest mehest ja ühest naisest koosnev isehakkanud artell otsustas ooteaega lühendada, nagu ajakiri „Nedelja“ kirjutab. Nimelt selle artelli „modus operandi“ oli järgmine: Kui nad said teada, et keegi oli huvitatud Volga ostmisest, lähenes üks artelli liige ostjale ning teatas, et temal olevat üks arstist sõber kes olevat võitnud hoiukassa loteriiga Volga auto. Kuna sellel arstil on juba auto, soovib ta oma võiduauto riikliku hinnaga müüa. Kokkusaamine toimus „arstiga“ mõne haigla eeskojas või treppidel. Arstina riietatud pettur oli alati jagamas parajasti korraldusi õele ja neljale abiarstile, kes loomulikult kuulusid samasse petturite artelli. Sõber tutvustas „arstile“ tulevast autoostjat, kes andis tollele „võidupileti“, millega siis mindi hoiukassasse et kontrollida kas number vastab võidunumbrile. Muidugi kõik klappis, sest petturid olid tahvlil vahetanud võidunumbri „arsti“ poolt antud piletinumbri vastu. Õnnelik ostja maksis auto hinna välja, kuid kui ta läks oma Volgale järele, selgus et pilet ei olnud mitte enam see mis oli võitnud. Petturite „artell“ tegi mõne ajaga üle 1.000.000 rubla „puhast“ Kiievis, Leningradis ja ka Moskvas. Mehed on jäänud seni miilitsa poolt tabamatuks; arvatavasti läks artell laiali, arvab „Nedelja“.

EKN'u teateid

EKN nõuab . . .

Eestlaste Kesknõukogu Kanadas aktsioon korjata allkirju Eesti aupeakonsuli nime diplomaatilisse registrisse võtmise toetuseks õnnestus ülimalt hästi. Kogutud allkirjad on saadetud välisminister Joe Clark'ile kindla nõudega, et järgmises diplomaatilises registris peavad ilmuma ka Balti konsulite nimed. Kirjas J. Clark'ile on nimetatud m.h. järgnevat:

. . . . on selge, et enamus Kanadas elunevaid eestlasi toetavad Balti konsulite nimede võtmist diplomaatilisse registrisse. Meie arusaamise järgi on valitsuse nõuandjad protesteerinud Balti konsulite nimede registrisse võtmise vastu põhjusel, et see häiriks Nõukogude Liitu. Kuid Teie oma saadik UN'is, Stephen Lewis, on rangelt hukka mõistnud N. Liidu sissetungi Afganistani. Teie ise olete avalikult kritiseerinud N. Liitu Helsingi Kokkuleppe mittekinnipidamise eest inimõiguste alal ja olete selgelt ütelnud, et Kanada välis-poliitika moodustamisel on inim- ja rahvaõigused tingivaks faktoriks. Miks siis Teie leiate, et Balti konsulite diplomaatilisse registrisse võtmine oleks kahjulik?

Hr. Minister, mitmed ,,Progressive Conservative'' partei kandidaadid lubasid mõõdunud valimistel avalikult ja kirjalikult baltlastele, et Balti konsulid konservatiivide võimu all kantakse otsekohe diplomaatilisse registrisse. Miks seda lubadust ei täideta?''

EKN ootab välisministri käest eeltoodud kirjale vastust. Kui vastust mingil põhjusel ei tule, siis EKN on valmis vastavaid aktsioone ette võtma Balti konsulite diplomaatilisse registrisse võtmise kindlustamiseks.

•

Läänerannikult on tulnud palve neid varustada Eestit tutvustavate broshüüridega Lääneranniku Eesti Päevade ajaks. Kuna vajadus sellise ingliskeelse broshüüri vastu on suur ka teistes kohtades. siis EKN valmistab koos ERKÜ'ga vastava broshüüri, mis peaks olema kevadeks valmis.

Balti Ameerika Vabadusliit

,,Balti Ameerika Vabadusliidu 6. iga-aastane Inimõiguste Konverents toimub 21. märtsil 1987 ,,Ambassador'' Hotellis Los Angeleses.

Nagu alati, ootame suurel arvul osavõtjaid ja ka esindusi mitmetest Ühendriikide valitsuse-asutustest.

Selle Konverentsi tarvis ei saada me välja eriprogrammi, kuid me anname välja Konverentsi-alase Balti Bülletääni (Conference Issue of Baltic Bulletin).

See trükis saadetakse postiteel kõikidele USA kongressiliikmetele ja nende büroodele; kõikidele USA valitsusliikmetele; mitmesugustele valitsusagentuuridele ja-ametitele; uudistebüroodele ja paljudele mõjurikastele ameeriklastele.

Oma bülletäänis tahame me näidata, et Vabas maailmas eksisteerivad paljud leedu-, läti- ja eestikeelsed ajalehed ja ajakirjad ja seepärast palume, et te oma lugejatele teataksite konverentsi olemasolust ja saadaksite meile lühikese ingliskeelse tervituse, mida me võiksime oma konverentsil kõikidele näidata ja ette lugeda. . . Tervitused peaksid meie kätte jõudma 28. veebruariks 1987.

Austavalt AVO PIIRISILD
President

Volga-Volga

MOSKVA (Ansa-El Universal) — Volga on N.-Liidus luksusauto ning ostjal peale väljamaksmist tuleb kolm kuni neli aastat oodata, kuni ta selle auto kätte saab. Kuid üks kuuest mehest ja ühest naisest koosnev isehakkanud artell otsustas ooteaega lühendada, nagu ajakiri ,,Nedelja'' kirjutab. Nimelt selle artelli ,,modus operandi'' oli järgmine: Kui nad said teada, et keegi oli huvitatud Volga ostmisest, lähenes üks artelli liige ostjale ning teatas, et temal olevat üks arstist sõber kes olevat võitnud hoiukassa loteriiga Volga auto. Kuna sellel arstil on juba auto, soovib ta oma võiduauto riikliku hinnaga müüa. Kokkusaamine toimus ,,arstiga'' mõne haigla eeskojas või treppidel. Arstina riietatud pettur oli alati jagamas parajasti korraldusi õele ja neljale abiarstile, kes loomulikult kuulusid samasse petturite artelli. Sõber tutvustas ,,arstile'' tulevast autoostjat, kes andis tollele ,,võidupileti'', millega siis mindi hoiukassasse et kontrollida kas number vastab võidunumbrile. Muidugi kõik klappis, sest petturid olid tahvlil vahetanud võidunumbri ,,arsti'' poolt antud piletinumbri vastu. Õnnelik ostja maksis auto hinna välja, kuid kui ta läks oma Volgale järele, selgus et pilet ei olnud mitte enam see mis oli võitnud. Petturite ,,artell'' tegi mõne ajaga üle 1.000.000 rubla ,,puhast'' Kiievis, Leningradis ja ka Moskvas. Mehed on jäänud seni miilitsa poolt tabamatuks; arvatavasti läks artell laiali, arvab ,,Nedelja''.

Kinkige sünnipäevaks
„VABA EESTLANE"

Lühiuudiseid

PEKING — Dzhangshu provintsi politsei arreteeris kahtlusaluse, kes kuulutas end keisriks ja lubas Hiina riigi peatselt üle võtta. Sellist asja ei lase kommunistid endale meeldida. Peale kõige muu olevat mees veel naistevägistja ja pettur.

MOSKVA — Tassi teatel olevat Afganistani dushmanid-sõjardid (loe vabadusvõitlejad) lasknud raketi tulega alla ühe reisilennuki, mille pardal saanud surma 30 nõukogude tsiviil-isikut. Küsimus: Mida tegid 30 nõukogude tsiviilisikut okpeeritud Afganistanis?

Näljaga maitseb kõik

LIMA, Peruu — (El Nacional). Jauja linnavanglas toimus kaklus ühe koera pärast. Nimelt vangla direktor karistas vange, vähendades nende toidunorme, mille tagajärjel kogu vangla elanikkond nälgis; ning kui juhuslikult üks peremeheta koer tuli vangla õue kus vangid parajasti jalutasid, tehti nende poolt koerale surmaotsus. Lusikatest valmistatud noad otsiti peidukohtadest ning nendega tehti koera elule lõpp. Parajasti kui koeratapjad olid nahanülgimise ametis, tulid teised kaasvangid ka oma osa koera ,,steikitest'' nõudma, kuid nahanülgijad keeldusid, mille tõttu läks tapluseks lahti. Natukese aja pärast oli vangla õu pussitatuid vange täis; tulemuseks oli mitukümmend vangi pussihaavadega, mõned isegi raskekujulised. Koer jäi kindlasti söömata, sest direktor pidi sõjaväe kohale kutsuma, et pussitamistele lõpp teha, ning küll ta kindlasti ka uuesti toidunormid taastas.

Kuulsused „Times'is"

Inglise ajaleht ,,The Times" avaldab oma igaaastase 1. jaanuari numbris maailma kuulsamate inimeste ümmargusi sünniaegu. Käesoleval aastal esines seal ka ühe eestlase nimi:

Wolfgang KÖHLER: psühholoog, sünd. Tallinnas, Eestis 21. jaan. 1887.

EPL

SOOVITE KAEVATA EDASI KINNISVARA HINDAMISE PÄRAST?

Veel on aega avalduse sisse andmiseks 1986. a. hindamise osas, kui arvate, et teie kinnisvara, kodu või äri, on valesti hinnatud.

Hindamine on tähtis, sest kinnisvaramaks oleneb sellest. Kinnisvara hinnatud väärtus korrutatakse teie omavalitsuse ja kooli ,,mill rate'iga" ja see määrabki teie 1987. a. kinnisvaramaksu.

Hindamisteadaanded on saadetud postiga kinnisvaraomanikele ja üürilistele, kelle hinnang on muutunud möödunud aastast. Avalikke istungeid (open houses) on peetud teie rajoonis küsimustele vastamiseks ja hindamise informatsiooni parandamiseks kui vajalik. Avalike istungite kuupäevad ja asukohad olid teatatud eelmises kuulutuses.

Kinnisvara hindamisnimekiri (Assessment Roll) on viidud omavalitsusele, et arvestada maksu summa, mis peate maksma oma kinnisvaralt aastal 1987. Hindamise informatsiooniks on kinnisvara hindamisnimekiri (Assessment Roll) praegu saadaval vaatamiseks teie omavalitsuse kontoris tavalisel kontori lahtioleku ajal. Kui te arvate, et teie kinnisvara on valesti hinnatud ja teie pole veel oma avaldust edasikaebuseks sisse andnud, siis on veel aega kuni 26. veebruarini 1987 viia avaldus isiklikult või postiga Assessment Review Board'i. **Tähelepanu, isegi kui te pole saanud hindamisteadaannet (Notice of Assessment), teil on ikkagi õigus edasikaebuseks.**

Edasikaebuse viimane tähtpäev — 26. veebruaril 1987

Hindamise revideerimise komitee (Assessment Review Board) on erapooletu ja raporteerib Ontario juriidilisele nõuandjale (Attorney General), kes omakorda annab teile veel võimaluse teie kinnisvara hindamise veelkordseks läbivaatamiseks, kui leiate, et see pole õiglane teie arvates, võrreldes samasugustega teie rajoonis. Revideerimiskomitee on formaalsuseta ja vabam, kui tavaline kohus. Võite ise enda eest rääkida, advokaadi võtta või paluda sugulast või sõpra enda eest rääkima.

Avalduse sisseandmise hõlbustamiseks on avalduse vormid (Notice of Appeal) saadaval Assessment Review Board'ist, Regional Assessment Office või kohalikust omavalitsuse kontorist. Samuti võite kasutada Notice of Assessment'i teist poolt või kirjutada isikliku kirja, millel on kinnisvara aadress, registreerimisnumber ja edasikaebuse põhjus. Avaldused tuleb anda edasi allpool nimetatud kohapealsele hindamise revideerimise komiteele (Regional Registrar of the Assessment Review Board).

FOR:
The Cities of Toronto, Etobicoke and York

CONTACT:
Regional Registrar
ASSESSMENT
REVIEW BOARD
MINISTRY OF THE
ATTORNEY GENERAL
80 Bloor St. W., Ste 701
Toronto, Ontario M5S 1L9

FOR:
The Cities of North York & Scarborough and the Borough of East York

CONTACT:
Regional Registrar
ASSESSMENT
REVIEW BOARD
MINISTRY OF THE
ATTORNEY GENERAL
Sheppard Centre
2 Sheppard Ave. E., Ste 605
North York, Ontario M2N 5Y7

Ministry of Revenue
Ontario

Translation By This Publication from Text Provided by the Ontario Ministry of Revenue

Vaidlus USA

(Algus lk. 1)

vahel õige mitme välispoliitikapunkti üle — nii nagu USA sanktsioonipoliitika L.-Aafrikas, „kontrade"-abistamise poliitka Kesk-Ameerikas ja mitmesugused poliitilised sammud Lähis-Idas. Eriti on neid vahekordi halvendanud Kongressi „demokratiseerimine" viimaste valimiste tagajärjel, kus vastaspartei seal täieliku enamuse saavutas, nii et presidendil ei ole enam võimalusi väiksemate kongressi- ja ka senati liikmete gruppidega kokku leppida. Kongress on vastu võtnud terve rea seadusi, mis piiravad presidendi võimuvolitusi välispoliitika rakendusel. Üks selline määrab kindlaks, et presidendil tuleb igasuguste USA sõjajõudude kasutamine välismail 60 päeva jooksul lõpetada, kui Kongress sellist aktsiooni ei ole vahepeal heaks kiitnud. Põhiseadus peab määrama kindlaks süsteemi, mille alusel Kongress ja president välispoliitilist võimu jagavad. Kuid tõlgendused erinevad.

Kongress on mitmel korral keelustanud või piiranud Nikaraagua „kontrade" abistamist. Iraani relvamüügi afäär on tekitanud ägeda debati presidendi tegutsemisõiguse kohta. Põhiseadus kindlustab seadusandva ja täidesaatva võimu lahutamise, mõnede tõlgenduste järgi ei saa president ilma Kongressi volitusteta õieti midagi teha. Kuid USA põhiseadus annab presidendile volituse välispoliitika kujundamiseks — USA riigi kestvuse jooksul on president saatnud USA sõjajõude välismaile 199 korral — enamasti ilma Kongressi heakskiiduta. Eriti suur oli see presidendi iseseisvus II maailmasõja ajal, kui president Roosevelt ja tema nõuandjad aitasid Inglismaad juba 1940. aastast saadik, andes 50 hävitajast koosneva laevastiku inglaste käsutusse Atlandi lääneosas. Kongress ei andnud sellist volitust enne kui Jaapani rünnak aset leidis, 7. dets. 1941.

USA ülemkohus on mitmel korral otsustanud, et presidendil on õigus maa kaitseks sõjalisi jõude rakendada — kuid ainult Kongressil on õigus maa kaitseks sõda kuulutada.

„Ameerika Hääl" — M. S.

Narkootika-

(Algus lk. 1)

aset raudeesriide-taguses Budapestis, kuhu see ähvardatav poliitik oli suursaadikuna läkitatud — ilmselt ulatub uimastitega-kaubitsejate haare ka kommunistlikele maadele.

Seda ei ole ka imestada, sest ühes oma äsjases lehenumbris tõime ära Nõukogude Liidu osatähtsuse maailma uimastitega-kaubitsemise turul. Kuna Nõukogude satelliit-riik Kuuba on Läänepoolkeral toimuvate uimastite-smugeldamiste peasadamaks ja turuplatsiks, paistab kindel et Lehderil ja tema kaas-kaupmeestel on Kuuba rezhiimiga head sidemed.

Carlos Lehder Rivas hoitakse praegu ilma kautsjonita vangis Jacksonvilles, Florida osariigis, kus ta vastu on esitatud mitmeid süüdistusi, nii uimastitega kaubitsemises, altkäemaksude andmises kui ka mõrvades ja mõrvakatsetes. Kuid tal on piiramatud tuluallikad parimate advokaatide ,,ostmiseks"; samuti on tema käsutuses terve armee relvastatud gangstereid. Saab näha, kas USA võimudel õnnestub teda, kõigi ta varanduste ja mõjuvõimu kiuste, milleski süüdi mõista?

T.E.S. Täienduskoolide väljaandel ilmus

Salme Raatma
lasteraamat

LUMEKUNINGANNA

ja teisi jutte lastele.

Hind $5.00 + saatekulu $1.00

Saadaval „Vaba Eestlase" talituses, teistes eestikeelsete raamatute müügikohtades ja kooliõhtutel Toronto Eesti Majas.

wintario

Date: Thursday, February 12, 1987

$200,000 GRAND PRIZE

GRAND PRIZE BONUS SYMBOL ◇

NO OF PRIZES							
	4	1	9	5	6	4	$200,000
3600	4	1	9	–	–	–	$10
360	4	1	9	5	–	–	$100
36	4	1	9	5	6	–	$1000
3	4	1	9	5	6	4	$100,000
36	–	1	9	5	6	4	$1000
360	–	–	9	5	6	4	$100
3600	–	–	–	5	6	4	$10

$1,000 PRIZES — 3 1 0 1 3 — 2 WAYS TO WIN

3	1	0	1	3	–
–	3	1	0	1	3

80 $1000 PRIZES

$100 PRIZES — 6 6 0 4 — 3 WAYS TO WIN

6	6	0	4	–	–
–	6	6	0	4	–
–	–	6	6	0	4

1200 $100 PRIZES

$10 PRIZES — 4 1 8 — 4 WAYS TO WIN

4	1	8	–	–	–
–	4	1	8	–	–
–	–	4	1	8	–
–	–	–	4	1	8

16,000 $10 PRIZES

WIN'FALL PRIZES — 2 4 — 5 WAYS TO WIN

2	4	–	–	–	–
–	2	4	–	–	–
–	–	2	4	–	–
–	–	–	2	4	–
–	–	–	–	2	4

200,000 WIN'FALL PRIZES of 5 tickets

Raskem pääseda Hiiumaale

Kodumaal on , nagu EPL kuuleb, raskendatud Hiiumaa külastamislubade saamist sellelt saarelt pärinevatele inimestele.

Kui varem selliste isikutele mandril anti kaks aastat kehtiv kodusaare külastamise luba, siis uue korra järgi tuleb luba iga kord taotleda samadel alustel kui mandri teistel inimestelgi. See on aegavõttev protseduur ja takistab perekondlikku läbikäimist.

Muuga lahe vastas asuv Prangli olevat tühjendamisohus, kuna uue sadama „kaitse" tulevat sinna paigutamisele. Ka Vormsi, kuhu varem eriluba ei nõutud, olevat nüüd keelupiirkondade hulgas.

Andres Pirk, 1912—1987

Argentiina eestlaskond on kaotanud ühe oma aktiivsematest liikmetest: 15. jaanuaril suri Buenos Aireses E.E.L.K. Reformatsiooni koguduse õpetaja kohusetäitja, kohalikus terminoloogias koguduse lektor, Andres Pirk.

A. Pirk sündis Tallinnas 13. detsembril 1912. Lõpetas samas Westholmi gümnaasiumi ning astus pärast sõjaväe sundteenistust Tartu Ülikooli, õppides enne arsti-, hiljem õigusteaduskonnas. Siirdus peatselt Eesti Ringhäälingu teenistusse, alguses teadustajana, hiljem muusika-osakonna juhatajana. Sõjakeerises sattus põgenemisel enne Saksamaale, siis Taani. Nagu paljud taani eestlased, nõnda asus A. Pirk perekonnaga Argentiinasse, esimene maa mis avas kodutuile eestlastele oma ukse.

Argentiinas leidis lahkunu esimese töökoha Buenos Airese suurimas muusikaäris; mõne aasta pärast astus ta Luterliku Maailmaliidu teenistusse ja oli peatselt L.M. esindaja Argentiinas. Kui hiljem põgenike juurdevool Argentiinasse vähenes, leidis A. Pirk endale lisateenistust Argentiina Ühendatud Luteriusu Kiriku peasekretärina ning oli hiljem Lõuna-Ameerika Saksa Protestantliku Kiriku peasekretäriks kuni pensionile siirdumiseni. Samal ajal oli lahkunud tegev kohalikus eesti ühiskonnas, olles Eestit tutvustavate näituste korraldaja ja Buenos Airese eesti luteriusu koguduse rajamise idee algatajaks.

Pärast viieaastast tööd õnnestus lahkunul ameerika ja eesti kirikute abil luua Buenos Airese E.E.L.K. Reformatsiooni Koguduse, kus ta oli kümme aastat nõukogu esimeheks.

Kuna Buenos Airese eesti kogudust teeninud viiest õpetajast neli on tulnud Põhja-Ameerikast ning pärast 3—4 aastat sinna tagasi pöördunud, on kogudus olnud mitmel korral ilma eesti õpetajata. Nendel juhtudel on lahkunu teeninud kogudust õpetaja asetäitjana ning pärast õp. I.T. Jaago siirdumist Rootsi, nimetas kohalik kirikuvalitsus lahkunu koguduse lektoriks, s.t. mitte-vaimulikuks hooldajaks pea-aegu õpetaja õigustega. Sellel kohal teenis lahkunu argentiina eestlasi oma surmani.

Andres Pirki leinab abikaasa ja poeg perekonnaga Argentiinas, tütar perekonnaga Kanadas, sugulased Kanadas ja kodumaal ja E.E.L.K. eesti kogudused Lõuna-Ameerikas. Ta võib rahus puhata, sest ta teod käivad ta järel . . .

TÕNIS NÕMMIK

KODUMAAL LAHKUS RASKE HAIGUSE JÄRELE MEIE ARMAS VEND, MEHEVEND, ONU JA VANAONU

mag. phil.

Nikolai Matiaf Oder

Sündinud 8. novembril 1899 Vaivaras
surnud 21. jaanuaril 1987 Selis

Leinavad kurbuses

vend EUGEN perekonnaga
vennanaine LINDA
vennatütar MALLE perekonnaga
vennapoeg REIN perekonnaga

Puhka rahus kodumaa mullas!

Armast

Hilda Kuhlberg'i

mälestavad kurbuses

SILVA ja HELDUR MEEMA

Surma läbi lahkus meie armas vilistlane

Paul Männik

sündinud 3. septembril 1901 Eestis
surnud 25. jaanuaril 1987 USA-s

Sügavas leinas mälestab

korporatsioon SAKALA

Uinus meie armas onunaine

Miina Hoid

surnud Saaremaal

Avaldame südamlikku kaastunnet tütardele HILDELE, ALMALE ja VIRVELE

Mälestavad leinas

E. VOOGLAID
B. PAJUÄÄR abikaasaga Torontos
J. PAJUÄÄR abikaasaga, Rootsis

Puhka rahus!

Koera haukumine taastas teadvuse

MOSKVA (Reuter) — Üks nõukogude teismeline kaotas meelemärkuse pärast oma koera kadumist. Ajaleht „Izvestia" kohaselt leiti koer neli nädalat hiljem ja selle haukumine taastas nooruki teadvuse. Ajaleht kirjutas, et 18-aastane Julia Protjanova läks oma koera otsides ühte hulkur-koerte keskusse ja kaotas teadvuse, kui ta nägi üht tema koerale sarnast, ääretult viletsas olukorras neljajalgset. Teadvuse taastas nelja päeva pärast ta enese koera haukumine ta voodi juures.

KIRIKUD

EELK PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1

Praost Andres Taul. Tel. 483-410
Tel. kiriku kantseleis 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühapäeval, 22. veebr. kell 11 homm. Eesti Vabariigi aastapäeva KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Teenib õp. E. Heinsoo, laulab Cantate Domino dr. R. Toi juhatusel. Pühapäevakool, leerieelsed, leeritund.

Pühapäeval, 1. märtsil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib õp. A. Taul. Järgneb piiblitund kirikus õp. A. Taulilt.

Õp. E. Heinsoo on puhkusel 27. veebr.—13. märtsini.

Õp. A. Tauli kõnetunnid kolpäeval 9.30—12.00 homm. neljapäeva õhtuti 6—8.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.—6 õ. ja neljapäeviti kl. 12—3 päeval.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik. 619 Sherbourne St.,
Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).

Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.

Telefon 698-7977 või 766-7853
Kantseleis, telefon 921-9417

JUMALATEENISTUS ühenduses Eesti Iseseisvuspäeva väljakuulutamisega on pühap., 15. veebr. kell 3 p.l. Laulab ansambel. Jumalateenistusele järgneb koosviibimine kohvilauas. Kõne ja ettekanded.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

R R 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 15. veebr. kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

Jumalateenistusele järgneb koguduse nõukogu koosolek, milles kõiki nõukogu liikmeid palutakse tungivalt osa võtta.

KIRIKUD

EELK PEETRI KOGUDUS

817 Mt. Pleasant Rd. Toronto
Ont. M4P 2L1

Praost Andres Taul. Tel. 483-4103
Tel. kiriku kantseleis 483-5847
Õpetaja Edgar Heinsoo
Tel. kodus 283-9387,
kirikus 483-6848
Organist dr. Roman Toi

Pühapäeval, 22. veebr. kell 11 homm. Eesti Vabariigi aastapäeva KONTSERT-JUMALATEENISTUS. Teenib õp. E. Heinsoo, laulab Cantate Domino dr. R. Toi juhatusel. Pühapäevakool, leerieelsed, leeritund.

Pühapäeval, 1. märtsil kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Teenib õp. A. Taul. Järgneb piiblitund kirikus õp. A. Taulilt.

Õp. E. Heinsoo on puhkusel 27. veebr.—13. märtsini.

Õp. A. Tauli kõnetunnid kolpäeval 9.30—12.00 homm. neljapäeva õhtuti 6—8.

KANTSELEITUNNID teisipäeviti kl. 10 h.—6 õ. ja neljapäeviti kl. 12—3 päeval.

TORONTO KOLMAINU EESTI EV.-LUT. USU KOGUDUS

Kirik. 619 Sherbourne St.,
Toronto (Sherbourne'i allmaa jaam on kiriku kõrval).

Õpetaja O. Gnadenteich
112 Fallingbrook Rd.,
Scarborough, Ont.

Telefon 698-7977 või 766-7853
Kantseleis, telefon 921-9417

JUMALATEENISTUS ühenduses Eesti Iseseisvuspäeva väljakuulutamisega on pühap., 15. veebr. kell 3 p.l. Laulab ansambel. Jumalateenistusele järgneb koosviibimine kohvilauas. Kõne ja ettekanded.

ÕPETAJA KÕNETUNNID on iga kuu teisel esmaspäeval kella 6—8-ni kiriku kantseleis.

TORONTO EESTI AP.-ÕIGEUSU KOGUDUS

R R 5, Orangeville, Ontario
Praost E. Lepik
Tel. 1-519-941-4309

Pühap., 15. veebr. kell 2 p.l. JUMALATEENISTUS Peetri kirikus. Teenib ja jutlustab praost E. Lepik. Laulab koguduse segakoor G. Raagi juhatusel. Laululehed.

Jumalateenistusele järgneb koguduse nõukogu koosolek, millest kõiki nõukogu liikmeid palutakse tungivalt osa võtta.

EELK TORONTO VANA ANDRESE KOGUDUS

383 Jarvis St., Toronto,
Ont. M5B 2C7

Õpetaja Udo Petersoo
3714 Beechollow Cr.
Mississauga, Ont. L4Y 3T2
Tel. 624-6128 või 625-5930
kirikus 923-5172
Organist pr. Asta Mitt
Koorijuht pr. Asta Ballstadt

Laupäeval, 21. veebr. kell 4 p.l. E.V. 69. aastapäeva tähistav JUMALATEENISTUS. Laulab koguduse segakoor Asta Ballstatdi juhatusel. Pärast jumalateenistust aktus ja kohvilaud. Solist Georg Soans — tenor. Aktusekõne E.V. aupeakonsul Ilmar Heinsoo.

Pühapäeval, 22. veebr. JUMALATEENISTUST ei ole.

Pühapäeval, 1. märtsil kell 11 homm. pühapäevane JUMALATEENISTUS. Esineb õpilaste puhkpillideansambel Lembit Avessoni juhatusel.

Pühapäeval, 8. märtsil kell 4 p.l. palvepäeva JUMALATEENISTUS armulauaga. Laulab koguduse segakoor Asta Ballstatdi juhatusel.

Pühapäevakool iga jumalateenistuse ajal. Leerieelsed iga hommikuse jumalateenistuse ajal.

Koguduse segakoori harjutused igal esmaspäeval kell 6.30 õ.

Õpetaja kõnetunnid teisipäeviti kella 6—8 õhtul ja neljapäeviti kella 2—8 õhtul.

Kiriku kantselei on avatud neljapäeviti kella 10 homm. kuni kella 4 p.l.

TORONTO EMMANUELI EVANGEELNE KOGUDUS

21 Swanwick Ave.
Tel. 698-5645

Jutlustaja Allan Laur,
72 Appleby Cres.
Markham, Ont. L3R 4L2
Tel. 477-6248

Pühapäeval, 22. veebr. kell 11 homm. JUMALATEENISTUS Ehatares. Harry Eller ja Allan Laur, solist Gertrud Welin.

Kell 2 p.l. KOGUDUSTUND.

Kell 3 p.l. JUMALATEENISTUS. Kõneleb AllanLaur, laulavad Leesmendi noored. (Buss Eesti Kodust kell 1.15 p.l.)

Kell 6 õ. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. Kõneleb Steve Coates, laulavad Leesmendi noored.

Teisipäeval, 24. veebr. kell 11 homm. pensionäride ja vabade PALVEKOOSOLEK.

Kolmapäeval, 25. veebr. kell 11 homm. PALVEKOOSOLEK.

Lugege kaks korda nädalas ilmuvat „VABA EESTLAST" — sisukam ja odavam eesti ajaleht vabas maailmas!

TORONTO EESTI BAPTISTI KOGUDUS

883 Broadview Ave.
Tel. 465-0639
Pastor K. Raid
36 Bards Walkway,
Willowdale, Ont. M2J 4T9
Tel. 499-6488

Jaan Andreller
10. Parkland Rd.
Scarborough, Ont. M1N 1Y5
Tel. 699-6137

„VABADUSE KUULUTUSE"
raadiosaated igal pühapäeval
kell 3 p.l. WHLD 1270 kc.

Pühapäeval, 22. veebr. kell 10 homm. ingliskeelne JUMALATEENISTUS. J. Andreller.

Kell 10.15 homm. PÜHAPÄEVAKOOL täiskasvanuile ja noortele, kell 11 lastele.

Kell 11 homm. JUMALATEENISTUS. Palve kodumaa eest. Kõneleb K. Raid, laulab T. E. Meeskoor.

Kell 6 õ. KUULUTUSKOOSOLEK. Kõneleb K. Raid, solist M. Wilbiks.

TORONTO EESTI VABAKOGUDUS

562 Jones Ave., Toronto, Ont.
Jutlustaja E. Saraoja
20 Thorncliffe Ave.
Toronto, Ont. M4K 1V5
Tel. 463-6223

Kolmapäeval, 18. veebr. PIIBLI-PALVETUND.

Pühapäeval, 22. veebr. JUMALATEENISTUS E.V. aastapäeva tähistamisega. Teenib E. Saraoja. Laulab naisansambel.

Kolmapäeval, 25. veebr. kell 6 õ. PIIBLI-PALVETUND.

TORONTO EELK JAKOBI KOGUDUS

Kirik: Redeemer Luteri kirik
(Bloor ja Indian Rd.)

Õp. T. Nõmmik, 501 Davisville Ave., Toronto M4S 1J2
Tel. 483-2478 ja 1-527-0410

Laupäeval, 21. veebr. kell 13.00 E.V. aastapäeva JUMALATEENISTUS Virginia United kirikus (HWY 48 ja Royal Beach Rd.) Järgneb päevakohane koosviibimine.

ÕPETAJA KÕNETUNNID: igal neljapäeval kell 18.00—19.30 omas kodus, 501 Davisville Ave., Torontos. Igal esmaspäeval kell 18.00—19.30 Hamiltoni kiriklas, 3 Mapleside Ave., Hamilton, tel. 527-0410.

Leinateateid

novembril August Kaidme, sündinud 20. septembril 1900 Tooma vallas.

Võrus suri 29. nov. Annette Park, sündinud 15. jaanuaril 1890 Rõuges.

Armast perekonnasõpra

Meeta Kasak'ut

Sündinud 25. novembril 1910 Riias
Surnud 29. jaanuaril 1987 Montrealis

mälestavad sügavas leinas

LEOPOLD KOPPEL perekonnaga
VOLRAT ja LENA KOPPEL
EVALD KOPPEL perekonnaga

Väga armast Blue Lake kaaslast

Meeta Kasak'ut

mälestavad vaikses leinas

ILMAR KURRUSK abikaasaga
TAIMO LEETE abikaasaga
OLEG PODYMOW abikaasaga
EMILIE RITSING
KARL UTSAL abikaasaga
JAANUS ÜLAVERE abikaasaga

VABA EESTLANE

kaks korda nädalas

	Maksab Kanadas:	Väljaspool Kanadat:
Aastas	$60.—	$80.—
Poolaastas	$34.—	$44.—
Veerandaastas	$18.—	$23.—

TELLIMINE I KLASSI POSTIGA (kiripostiga):
KANADAS:
Aastas $111.—, poolaastas $60.— ja veerandaastas $31.—
USA-s:
Aastas $115.—, poolaastas $62.— ja veerandaastas $32.—
VÄLJASPOOL KANADAT LENNUPOSTIGA:
Aastas $140.—, poolaastas $75.— ja veerandaastas $40.—
Aadressi muudatus $1.—. Üksiknumbri hind 70 centi
Pangatshekk või rahakaart kirjutada
FREE ESTONIAN PUBLISHERS nimele.

Tellimine saata
VABA EESTLANE
120 A Willowdale Ave., Willowdale, Ont. M2N 4Y2

Palun mulle saata VABA EESTLANE aastaks / poolaastaks / veerandaastaks — tavaline / kiripostiga alates ..... 19..... Tellimise katteks lisan $..... siinjuures rahas / tshekiga / rahakaardiga.
(Raha saata ainult tähtkirjas).
Nimi: .....
Aadress: .....
.....
.....

Murray E. Newbigging Ltd
Matusebüroo
Aastakümnete kogemus eestlaste teenimiseks. Oskuslik nõuanne ja mõõdukad hinnad.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., Toronto, Ont. M4S 2N4
(lõunapool Eglintoni)
Helistada tel. 489-8811 • 489-8002

„VABA EESTLANE" on vabade eestlaste häälekandja

VABA EESTLANE

Ilmub 2 korda nädalas — teisipäeval ja neljapäeval

Teisipäeval, 17. veebruaril 1987 — Tuesday, February 17, 1987

Su priust nad matnud
mu püha isamaa . . .

L. Koidula

PROKLAMATSIOON

Kuna meie esivanemate sünnimaa, Eesti, on okupeeritud Nõukogude Liidu poolt —

Kuna eestlased oma kodumaal on muutumas vähemusrahvaks —

Kuna need kodu-eestlased, kes julgevad oma suu avada eesti rahva olemasolu kaitseks ja vabaduse nõudeks, leiavad end hullumajades ja vanglates —

Kuna Nõukogude Liidu poolt levitatakse laimu, ebatõdesid ja väljamõeldud süüdistusi eesti rahva liikmete vastu —

Kuna eesti rahva ajalugu on moonutatud okupantide poolt ja seda valet levitatakse üle terve maailma —

Siis on vaba eestlase kohus sellele vastu hakata tõega. Igaühest meist peab saama võitleja tõe ja õiguse eest. Saagu meie kaudu tõde teatavaks kõigile, kes tahavad kuulda.

Eesti rahva ja tema tuleviku nimel kasutagem igat võimalust, igat väiksemat silmapilku, et selgitada ja tutvustada eesti rahva ajalugu ja tema saatust.

Võttes arvesse selle vajaduse täitmist Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu kuulutab aasta 1987 Eesti Tutvustamise Aastaks ja kutsub eestlaskonda üle terve maailma välja astuma Eesti ja tema rahva eest.

Selleks aidaku meid Jumal!

Ülemaailmne Eesti Kesknõukogu

Ristsõna nr. 1341

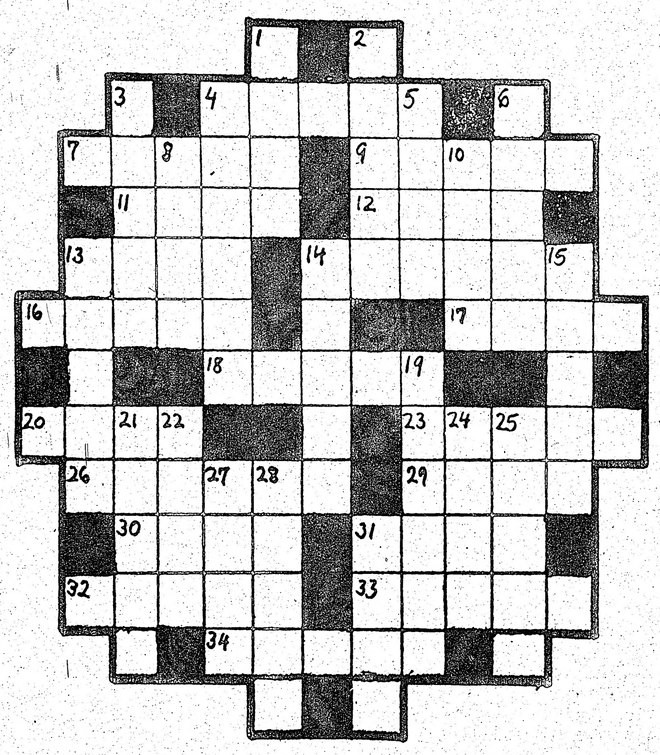

PÕIKREAD: 4. Lihatoode, 7. Peakate, 9. Plaanid, 11. Sõjamasin, 12. Ruumikas, 13. Võimalik oht, 14. Vahend suurte raskuste tõstmiseks, 16. Eesti kultuuritegelane 19. sajandil, 17. Teatud kurb tunne, 18. Käe osa, 20. Koduloom, 23. Võivad käed minna harjumatu tööga, 26. Jalats, 29. Väike veeoja, 30. Kiviliik, 31. Rohkem kui üks, 32. Vanapagan, 33. Chateaubriand' tuntuim teos, 34. Teravili.

PÜSTREAD: 1. Stalini suurpuhastuse ajal hukatud eestlasest Punaarmee kindral, 2. Populaarse eesti kirjaniku eesnimi, 3. Uudismaal põletatav tuli, 4. Hobusõiduk, 5. Komme, pruuk, 6. Jõgi Prantsusmaal, suurte lahingute paik I maailmasõjas, 8. Püreneedes elava rahva liige, 10. Suurim elusolend, 13. Peidus, varjul, 14. Mustus, 15. Väike aed, 19. Eesti keeleteadlane ja karskustegelane, 21. Omaaegne poliitiline liikumine Soomes, 22. Eesti naiskirjanik, 24. A. Saali ajalooline romaan, 25. Metallivabrik Tallinnas, kus ehitati esimene vedur Eestis (mitte täielik nimi), 27. Joogikoht, 28. Sammub, 31. Kalapoeg.

RISTSÕNA NR. 1340
LAHENDUS

PÕIKREAD: 1. Kalev, 5. Atakk, 9. Tükike, 10. Koraan, 12. Akel, 14. Aula, 15. Ulm, 17. Eks, 19. Tas, 20. Riis, 21. Viies, 23. Mõra, 24. Läbetus, 26. Ufer, 28. Lõiv, 30. Minna, 31. Viisa, 32. Ärni, 34. Stop, 35. Pr., 36. Utoopia, 40. Tädi, 41. Sorid, 42. Opel, 44. Uri, 46. Dis, 48. Peo, 49. Perenaine, 53. Askees, 54. Kannel, 55. Tratt, 56. Email.

PÜSTREAD: 1. Küülik, 2. Lia, 3. Ekke, 4. Vee, 5. Aku, 6. Toll, 7. Ara, 8. Kasari, 9. Tuur, 11. Näsa, 13. Leib, 14. Aset, 16. Mikumärdi, 18. Kiel, 19. Tõrvapapp, 21. Värnits, 22. Sulisid, 24. Lennu, 25. Sõita, 27. Fir, 29. Iso, 33. Korin, 35. Pärast, 37. Oode, 38. Pisa, 39. Peegel, 40. Tuba, 43. Loll, 45. Peet, 47. Enam, 49. Pea, 50. Rst, 51. Ike, 52. Ena.

Tegevuse algus Seedriorul

Seedrioru algava aasta tegevuse esimesel juhatuse koosolekul 1. veebruaril, koostati esialgne kava 1987. aastaks. Selleks on peamiselt traditsiooniline Suviharjapidu ning sellele järgnev Laste Suvekodu.

Suviharjapidu otsustati sel aastal pidada 27. juunil, ning Laste Suvekodu alguseks valiti 12. juuli.

Suviharja kontsertaktuseks on juba eeltööd käimas ning on loota sel aastal midagi erakorralist. Et aga pakkuda meid iga aasta külastavale noorsoole midagi uut, on kaalumisel sportlikud üritused, mis tooks noortele energilistele inimestele Seedriorul vaheldust.

Eesti Rahvusteater, Seedrioru auliikme Lydia Vohu-Viksteni juhtimisel, toob sel aastal Seedrioru vabaõhulavale August Mälgu meeltköitva näidendi „Vaesemehe ututall". Kuna on loota mitme meie tuntud ja armastatud näitleja osavõttu, siis peaks see naljamäng saama rahvuskaaslastele eriliseks tõmbenumbriks, ning suurepäraseks meelelahutuseks.

Laste Suvekodu korraldajaks juhatuse poolt on Reet Roman-Metsmaa, kes energilise noore inimesena teeb koheselt ettevalmistusi Suvekodu edukaks läbiviimiseks. Ta kutsub noori võimelisi eestlasi end registreerima kasvatajateks mitmele vanusegrupi lastele. Ta palub temaga kontakti võtta aadressil: 246 Floyd Avenue, Toronto, Ont., M4J 2J3, telef. (416)463-2180 kodus, või tööl (416)477-4850. Samuti võib teatada esimees Linda Montgomery'le 173 Lynnbrook Cres., Waterloo, Ont., N2L 4X2, telef. (519)885-3882. Ka võib neile teha eelregistreerimist Suvekodust osavõtjate kohta, ning saada muud informatsiooni mis puutub Laste Suvekodusse.

Lühiuudiseid

KAIRO — Egiptuse moslemiusku doktorid ja mullah'd on otsustanud asutada keskuse, mis teeks arstiteaduslikke otsuseid usuliselt tundlike tervishoiuküsimuste kohta. Üheks peaprobleemiks olevad AIDS'i levik Egiptuses.

JERUUSALEMM — Iisraeli võimud sulgesid Läänekalda Palestiina ülikooli kuuks ajaks pärast tudengiterahutusi, kus iisraeli sõdureid kividega pilluti ja sõdurite kuulidest vähemasti neli üliõpilast haavata sai.

Mihkli märkmik

Meestest ja pükstest

Kallid kamraadid!

Vanal heal ajal kuulusid mehed ja püksid sama kindlalt kokku kui tibla ja täi. Moodne aeg ja naisõiguslus on selles osas mõndagi muutnud, kuid vanad traditsioonid on visad kaduma ning seetõttu mõtleme ja räägime neist kahest ikka veel sama hingetõmbega. Mõlemaid armastatakse liigitada. Meheliike on palju: elumehed, täitsamehed, kambamehed, muidumehed, naljamehed, näpumehed, poissmehed, naisemehed, naistemehed, pillimehed, pritsimehed, piibumehed, joomamehed, löömamehed. . . Leheruum saab otsa, aga loetelu ei lõpe. Pükste puhul tuleb palju vähem variante meelde: põlvpüksid, kintspüksid, aluspüksid, argpüksid, kehkenpüksid. Neistki kaks viimast rikuvad stiili, sest nad ei kuulu riietusemete hulka, kuid kuhu sa hing nad paned? Meeste nimekirja ei sobi nad hoopiski mitte.

Pükste peamine otstarve on varjata seda osa mehe anatoomiast, mida sobib paljastada ainult saunalisel. Minu kui vanamoelise inimese mõtlemisviisis on neil siiski teine otstarve veel. Mina elan nimelt ikka veel selles maailmas, kus inimese sugu võis kindlaks määrata ilma teda lahti riietamata. Pükste ja juuste järgi oli seda lihtne teha — mehel olid ühed pikad, naisel teised. Nüüd jah juhtub asju nagu ühel kirikuõpetajal, kelle kabinetti kõndisid kaks noort olevust, mõlemal võidunud dzhiinid jalas ja ühtemoodi pikad juuksesalgud tolgendamas allapoole õlajoont. Hääled olid ka sarnaselt rämedad, kui teatasid nagu ühest suust, et kavatsevad paari minna ja paluvad õpetaja õnnistust. Kohkunud pastor takseeris noorpaari õige hoolega ja lõpuks kogeles, et „jah, muidugi, armsad kaaskristlased, aga enne ütelge, kumb teist pruut on."

Nojah, olgu, see on tänapäev ja reaalsus, aga tont võtku, mis on minul sellega asja. Mina olen Mihkel ja minule on seitungisaksad varunud pisikese nurga, kus mina saan oma vanade semudega olla nii nagu mulle meeldib. Järelikult kehtivad siin ka minu terminoloogia ja kõlblusnormid. Aga hea küll, loome kompromissi. Eks tänapäev ole teidki rikkunud. Enamus teist on naisemehed ja nii mõnelgi võivad olla püksid naise jalas. Lepime nii kokku, et meeste ja pükste kokkukuuluvus on sümboolne, siis on hundid söönud ja oinad alles. Reaalsuse maru võib väljas möllata, meil on soojas saunakambris mõnus ja sõbralik olemine.

Sümboolselt rääkides on väga oluline, et iga mees oleks oma pükste jaoks paras. Pange tähele — mees pükste jaoks, mitte vastupidi. Me oleme jah väledad ütlema, et püksid on liiga suured või on väikseks jäänud, kuid kes vähegi mõtleb, see taipab, kui ülekohtune see süüdistus on. Püksid, kui nad on valmis õmmeldud, püsivad samas suuruses, aga *mehe ruumala* muutub, nii puht-füüsiliselt kui sümboolselt. Kui nüüd mõni mees on äkki nii puhevile läinud, et oma pükstesse enam ära ei mahu, siis kaasuvad sellega väga tõsised vaimsed häired. Ta hakkab ette kujutama, et paisumine on sündinud mitte laiuse, vaid pikkuse suunas. Arvab end olevat teistest peajagu pikema ja peakene läheb ka nii paiste, et ülikonnariie kulub mütsiks ära ning aju litsutakse lössi. Kuid ärge muretsege, selle kardetava haiguse vastu leiutas dr. Gutenberg rohu, mille nimi on rahvakeeles trükimust. Minu sulepeas on seda seerumit küllalt ja ma pole iial keeldunud ligimest aitamast. Pealegi olen ma sedasorti tohter, kes iial streikima ei hakka.

Head vaimutervist soovides teie

VÄLGU-MIHKEL

Nalja

Arst preilile: „Teil on ainult külmetus ja ma kirjutan retsepti vastavaks ravimiseks."

Preili: „Kas minul on ainult külmetus? Tihti kirjutatakse retsept külmetuse vastu aga inimene sureb koguni teise haiguse tagajärjel."

Arst: „Rahustuge preili, kui ma kirjutan retsepti külmetuse vastu, siis sureb haige ka külmetuse tagajärjel."

VALVEARST NÄDALALÕPUL

21. ja 22. veebr.
dr. R. Vanaselja, tel. 921-7777

28. veebr. ja 1. märtsil
dr. R. Pahapill, tel. 921-7777

14. ja 15. märtsil
dr. A. Rebane, tel. 461-6383

21. ja 22. märtsil
dr. T. Maimets, tel. 469-1322